

Müstəqil dövlətçiliyin möhkəm bünövrəsi

Ulu Öndər Heydər Əliyev 30 il əvvəl - 3 sentyabr 1991-ci ildə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri vəzifəsinə seçilmişdir

Böyük tarixi şəxsiyyətlərin həyatı və fəaliyyətinin bütün gediləri və tarixi məqamları mənsub olduğu xalqın və ölkənin, hətta geniş mənada beynəlxalq münasibətlərin dəyişməsi və inkişaf etdirilməsi, yenidən qurulması ilə üzvi surətdə bağlı olur.

Dünya şöhrəti qazanmış, keçmiş SSRİ miqyasında və Azərbaycan Respublikasında çoxcəhətli rəhbərlik fəaliyyəti ilə böyük dövlət xadimi kimi qəbul olunmuş, xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin 3 sentyabr 1991-ci ildə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri vəzifəsinə seçilməsi Azərbaycan xalqının taleyində böyük siyasi əhəmiyyətə malik olan tarixi hadisədir.

İlk növbədə onu qeyd etmək lazımdır ki, XX əsrin doxsanıncı illərinin başlanğıcında Heydər Əliyev kimi zəngin dövlətçilik təcrübəsi və yüksək idarəetmə sərətişi olan görkəmli dövlət xadiminin yenidən hakimiyyətə, böyük siyasətə qayıdışı

Azərbaycan xalqının taleyi ilə bağlı olan tarixi hadisə kimi mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Hadisəyə XX əsrin səksəninci illərinin sonu və doxsanıncı illərin başlanğıcı dövrünün ictimai-siyasi proseslərinin müstəvisindən baxsaq, xalqımızın və ölkəmizin taleyi üçün tanınmış, təcrübəli və sərətişli Siyasi Liderin nə dərəcədə əhəmiyyətli olduğu qabarıq şəkildə nəzərə çarpar. Keçən əsrin səksəninci illərinin ortalarından sonuna qədərki dövrün bir-birini tez-tez əvəz edən kommunist rəhbərləri Heydər Əliyevin Azərbaycanda siyasi hakimiyyətə rəhbərliyindən sonrakı dövrün boşluğunu doldurmaq gücündə ola bilməmişdilər.

Ardı 4-cü səh.

Bakıda Azərbaycan və Türkiyə hərbiçiləri birgə təlim-məşqlərə başlayıblar

Azərbaycan Respublikası ilə Türkiyə Respublikası arasında bağlanmış hərbi səhəddə əməkdaşlıq haqqında sənəd əsasında hər iki qardaş ölkənin hərbiçiləri Bakıda birgə təlim-məşqlərə başlayıblar.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirlir ki, Azərbaycan və Türkiyə hərbiçilərinin iştirakı ilə keçirilən məşqlərin əsas məqsədi döyüş əməliyyatlarının aparılması zamanı iki ölkə ordularının bölmələrinin qarşılıqlı fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi, komandirlərin hərbi qərar qəbul etmə və bölmələri idarəetmə vərdislərinin inkişaf etdirilməsidir. Məşqlərdə həmçinin sualtı hücum və sualtı müdafiə əməliyyatlarının aparılması tapşırıqları da icra ediləcək.

İkiterəfli birgə məşqlər sentyabrın 12-dək davam edəcək.

Çıxış yolu vaksinasiya və məsuliyyətdir

Dünyada yeni növ koronavirusa yoluxanların sayı 219 milyonu, bu səbəbdən həyatını itirənlərin sayı isə 4 milyon yarımı ötürüb.

Təhlükəli infeksiya hər gün yeni fəsadlar törətməkdə davam edir. Dünyanın COVID-19 mənzərəsi hələ də təşviş yaradır. Səhəddə qonşularımız arasında koronavirusdan ən çox ölüm hallarının qeydə alındığı ölkələr Rusiya, İran və Türkiyədir.

Ardı 6-cı səh.

Əlcəzair portalı Prezident İlham Əliyevin Şuşada Vaqif Poeziya Günlərinin açılışında iştirakından yazıb

Əlcəzairin "Əl Hərir" portalı Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və birinci xanım Mehriban Əliyevanın işğaldan azad edilmiş Şuşa şəhərində Vaqif Poeziya Günlərinin açılışında iştirakından yazıb.

AZƏRTAC-a istinadla yayımlanan xəbərdə qeyd olunub ki, Azərbaycanın dövlət başçısı tədbirin açılışındakı çıxışında qədim

mədəniyyət paytaxtı Şuşanın düşmən işğalından azad olunmasından, şəhərin dirçəldilməsindən, Heydər Əliyev Fondunun da hi şair Vaqifin vandal ermənilər tərəfindən dağıdılmış məqbərəsinin bərpasını öz üzərinə götürmə

sindən, Vaqif Poeziya Günlərinin və "Xarıbülbül" festivalının yenicən təşkilindən bəhs edib.

Materyalda Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyevanın Şuşada dahi Azərbaycan şairi və ictimai-xadimi Molla Pənah Vaqifin muzey-məqbərə kompleksinin təmir-bərpa və yenicən quruma işlərindən sonra açılışında iştirak etdikləri də xatırlanıb.

Xəbərdə həmçinin tədbirdən silsilə fotosəhifələri də yer alıb.

Ardı 3-cü səh.

Planlar sürətlə reallığa çevrilir

Qarabağın dirçəlişi fonunda keçmiş məcburi köçkünlər tezliklə doğma torpaqlarına qayıdacaqlar

Qarabağ 30 illik zülm-zillətdən sonra həsrətində olduğu ən xoşbəxt günlərini yaşayır, indi burada həyat qaynayıb, təbii canlanıb...

Əzəli yurdumuz tarixi ədalətin bərpası üçün, haqqın öz yerini tapmasının təntənəsini yaşayır...

Bayram əhvali-ruhiyyəsi ilə əsl sahiblərinin qayıdışının, doğma övdələri ilə görüşməyin sevincini bölüşür, azadlığının qürurverici fəxarətini bütün dünyaya hayqırır...

Bəli, bu illər ərzində ermənilər nə qədər çalışsalar da Azərbaycan xalqının

iradəsini qıra, sındıra bilmədilər. Vətənpərvər xalqımız Qarabağı heç zaman qəlbindən silmədi, hər zaman bu torpaqlara qayıdacağına əminliyi ilə yaşadı.

Vaxt dəyişir, amma erməni faşizminin eybəcər sifəti dəyişmir

İllər idi ki, başının üzərindən qara dumanlar əskik olmayan doğma yurdumuz işğalçıların talanına məruz qalaraq vıranəyə çevrilmiş, gözləri insanlıq cinayətlərinə şahidlik edərək tutulmuş, qulaqları ah-nalə, silah, atəş səsleri eşitməkdən karlaşmışdı.

Mənfur ermənilər bu illər ərzində Qarabağı istismar edib, təbii sərvətlərini talayıb, bütün şəhər və kəndlərini viran qoyub, evlərini söküb, təbii-mizə qənim kəsiliblər.

Xüsusilə qeyd etməliyə ki, vəhşi ermənilər bu iyrənc əməllərə həm 1990-cı illərin əvvəllərində zorla torpaqlarımıza yiyələnmək istəyəndə, həm də 2020-ci ildə Azərbaycanın Rəşadətli Ordusu onları vətənimizdən qovanda el atıblar.

Avqustun 16-da Kəlbəcər və Laçın ətrafında gedən Prezident İlham Əliyevin də vurğuladığı kimi, vaxt dəyişir, amma erməni faşizminin eybəcər sifəti dəyişmir.

Prezident İlham Əliyev "Tokio-2020" Yay Paralimpiya Oyunlarında qızıl medal qazanan idmançımızı təbrik edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev "Tokio-2020" Yay Paralimpiya Oyunlarında qızıl medal qazanan idmançımızı təbrik edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlət başçısı bununla bağlı "Twitter"dəki hesabında paylaşım edib. Paylaşımında deyilir: "Qızıl medalçımız Vəli İsmayılova inam-ı qələbəsi münasibətilə səmimi-qəlbədən təbrik edirik!"

"Dövlət orqanlarında (qurumlarında) daxili idarəetmə proseslərinin elektronlaşdırılması tədbirləri haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 27 oktyabr tarixli 314 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. "Dövlət orqanlarında (qurumlarında) daxili idarəetmə proseslərinin elektronlaşdırılması tədbirləri haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 27 oktyabr tarixli 314 nömrəli Fərmanında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018, № 10, maddə 2014; 2020, № 4, maddə 399) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.1. 8.1-ci bənd ləğv edilsin;
1.2. aşağıdakı məzmununda 10.3-2-ci bənd əlavə edilsin:
"10.3-2. bu Fərmanın 5-ci və 6-cı hissələrinə əsasən yaradılan daxili idarəetmə proseslərinin elektron sistemlərinin istifadəçiləri üçün elektron imza və Data Mərkəzindən istifadə ilə bağlı tarifləri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti ilə razılaşdırmaqla təsdiq etsin;"

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:
2.1. "Dövlət orqanlarında (qurumlarında) daxili idarəetmə proseslərinin elektronlaşdırılması tədbirləri haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 27 oktyabr tarixli 314 nömrəli Fərmanının 10.3-2-ci bəndində nəzərdə tutulmuş tapşırıqın icrasını iki ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti ilə razılaşdırmaqla təmin etsin;
2.2. bu Fərmandan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 2 sentyabr 2021-ci il

Avropa ölkəmizdən daha çox «mavi yanacaq» almağa başlayıb

Azərbaycan təbii qaz ixracını 35 faiz artırıb

Qaz hasilatının artması və ixrac məhsullarının diversifikasiyası ölkəmizə imkan verir ki, xaricə getdikcə daha çox mavi yanacaq göndərsin. İstifadəyə verildikdən bəri təkə "Şahdəniz" yatağından 147 milyard kubmetrə yaxın qaz hasil olunub. Bu dövrdə qazın təxminən 100 milyard kubmetrdən çoxu ixrac edilib.

Bax: səh. 5

Ankarada keçirilən beynəlxalq simpoziumda Azərbaycanda məhkəmə-hüquq sistemində qazanılan uğurlar maraqla qarşılıb

Azərbaycan Respublikasının Baş prokuroru Kamran Əliyev və Ali Məhkəmənin sədri Ramiz Rzaevın rəhbərlik etdikləri Azərbaycan nümayəndə heyətlərinin Türkiyə Respublikası Ali Məhkəməsinin sədri Mehmet Akarcanın və Baş prokuroru Bekir Şahinlə birgə Ankarada səfəri davam edir. Səfər qardaş ölkənin Ali Məhkəməsi və Baş Prokurorluğunun yeni inzibati kompleksinin açılışında, həmçinin "Kassasiya instansiyası məhkəmələrində mükəmməllik" mövzusunda təşkil edilən beynəlxalq simpoziumda iştirak məqsədilə həyata keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, nümayəndə heyətləri əvvəlcə Ankarada Heydər Əliyev Parkında olublar. Parkda Ümummilli Lider Heydər Əliyevin abidəsi önünə Baş Prokurorluğun və Ali Məhkəmənin ədalət əhli qolub, daha şəxsiyyətin əziz xatirəsi ehtiramla yad edilib.

Sonra nümayəndə heyətləri Prezident Rəcəb Tayyib Ərdöganın iştirakı ilə Türkiyə Ali Məhkəməsinin və Baş Prokurorluğunun yeni inzibati bina kompleksinin açılış mərasimində qatılıb.

Sentyabrın 2-də Ankarada, Türkiyə Ali Məhkəməsinin və Baş Prokurorluğunun yeni inzibati bina kompleksində "Kassasiya instansiyası məhkəmələrində mükəmməllik" mövzusunda beynəlxalq simpozium keçirilib.

Azərbaycan Respublikasının Baş prokuroru Kamran Əliyev və Ali Məhkəmənin sədri Ramiz Rzaevın rəhbərlik etdikləri Azərbaycan nümayəndə heyətlərinin Türkiyə Respublikası Ali Məhkəməsinin və Baş Prokurorluğunun yeni inzibati bina kompleksinin açılış mərasimində qatılıb.

Türkiyənin Dövlət Himninin səsləndirilməsi ilə başlayan tədbirdə çıxış edən Türkiyə Ali Məhkəməsinin sədri Mehmet Akarca simpoziumun məqsəd və vəzifələrindən danışaraq ölkəsində məhkəmə-hüquq sistemində həyata keçirilən islahat

lar, onların əhatə dairəsi, bu sahədəki yeniliklərdən danışdı. Mehmet Akarca deyib ki, ədalət prinsipləri insan hüquqlarının qorunması istiqamətində hər birimizin qarşısında duran mühüm vəzifədir.

Simpoziumda çıxış edən Ali Məhkəmənin sədri Ramiz Rzaev qardaşlıq münasibətlərini tarixi köklər üzərində və "Bir millət, iki dövlət" prinsipi ilə uğurla inkişaf etdirən Azərbaycan və Türkiyənin qazandıqları nailiyyətlərdən, həmçinin torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi uğrunda apardığımız haqq mübarizəsindən Türkiyə dövlətinin və xalqının qətiyyətliliyindən bəhs etdi.

Rzaev Türkiyədə tuğyan edən meşə yanğınlarının söndürülməsində Azərbaycanın sərgilədiyi qətiyyətliliyini mövqeyin qardaşlıq münasibətlərinin əbədiyyətə qədər davam etməsinin daha bir nümunəsi olduğunu vurğulayıb.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdöganın liderliyi ilə iki qardaş ölkə arasında bütün sahələrdə dinamik inkişafın qorunduğunu diqqətə çatdıran Ali Məhkəmənin sədri, həmçinin ölkəmizdə məhkəmə-hüquq sistemində aparılan islahatlar, ədalətin qorunması üçün həyata keçirilən kompleks tədbirlər, şəffaflığın təmin olunması, elektron məhkəmə sisteminin tətbiqi və digər sahələrdə

gözlənilən işlər barədə simpozium iştirakçılarına ətraflı məlumat verdi.

Simpoziumda çıxış edən Baş prokuror Kamran Əliyev Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin siyasi kursuna uyğun olaraq, prokurorluq orqanlarında genişmiqyaslı islahatların aparıldığını, işin çevikliyinin və səmərəliliyinin artırılması, müasir dövrün tələblərinə cavab verən peşakar kadrların formalaşdırılması məqsədilə Baş Prokurorluğun tərkibində aparılmış struktur dəyişiklikləri barədə tədbir iştirakçılarına geniş məlumat verdi.

Baş prokuror, həmçinin ölkəmizdə prokurorluğun cinayət mühakiməsi icraatında və cinayət təqibindən kənar fəaliyyəti, o cümlədən müvafiq instansiya məhkəmələrində dövlət ittihamının müdafiəsində prokurorluğun yeri və rolundan da ətraflı söhbət açdı.

Çıxışında Azərbaycan ilə Türkiyə arasında qardaşlıq münasibətlərinə geniş yer ayıran Baş prokuror Kamran Əliyev ötən əsrin əvvəllərində Qafqaz İslam Ordusunun həyata keçirdiyi xilaskarlıq missiyası başda olmaqla xalqlarımızın və dövlətlərimizin ən çətin sınaqlardan keçərək hər zaman dar gündə bir-birinin yanında olmasını bütün dünyaya nümunə kimi dəyərləndirdi.

Qeyd edək ki, səfər çərçivəsində Türkiyənin Ali Məhkəməsinin sədri Mehmet Akarca və

Baş prokuroru Bekir Şahin ilə görüşlər keçirilib.

Görüşlərdə tarixi köklərlə bir-birinə sıx bağlı olan xalqlarımızın özəli qardaşlıq münasibətlərinin siyasi, iqtisadi, mədəni və digər sahələrdə də dinamik inkişaf etdirildiyi bildirilərək, bu əlaqələrin Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin "Bir millət, iki dövlət", Türkiyə Respublikasının banisi Mustafa Kamal Atatürkün "Azərbaycanın kədəri kədərimiz, sevinci sevincimizdir" kəlamları ilə ifadə edildiyini, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdöganın ciddi səyləri, apardıqları uzaqgörən xarici siyasət, həmçinin tarixi əhəmiyyətli Şuşa Bəyannaməsinin imzalanması nəticəsində iki qardaş ölkə arasında əlaqələrin etibarlı strateji əməkdaşlıq səviyyəsinə qalxmaqla dostluq və qardaşlıq prinsiplərinə əsaslandığı xüsusi vurğulanıb.

Görüşlərdə qeyd olunub ki, 44 günlük Vətən müharibəsinin ilk anlarından Türkiyə Respublikasının rəhbərliyi və xalqı ölkəmizə siyasi-mənəvi dəstəyini nümayiş etdirməklə birlik və qardaşlığımızın sarsılmaz olduğunu bütün dünyaya bir daha bəyan edib.

Söhbət zamanı bütün sahələrdə olduğu kimi, ölkələrimizin prokurorluq, ədliyyə və məhkəmə orqanları arasında əməkdaşlığın yüksək səviyyəyə olduğu bildirilib, hüquqi əməkdaşlıq, ekstradisiya, prokurorların təlimi və digər əhəmiyyətli sahələrdə əlaqələrin bundan sonra da uğurla davam etdiriləcəyinə əminlik ifadə olunub.

Səfər çərçivəsində bir sıra ölkələrin, o cümlədən Qazaxıstan, Qırğızıstan, Özbəkistan, Bosniya və Herseqovina, Bolqarıstan, Şimali Makedoniya, Fələstin və Küveyt nümayəndə heyətləri ilə də görüşlər keçirilib, əməkdaşlığın perspektivləri ətrafında faydalı müzakirələr aparılıb.

QMİ sədri: "Narkomaniya təhlükəsinin qarşısının alınması cəmiyyətin bütün birgə səyləri vasitəsilə mümkündür"

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin (QMİ) sədri Şeyxülislam Allahşükür Paşazadə çoxsaylı sorğuları, ictimai-sosial sifəri nəzərə alaraq milli genofondumuz, ailə institutu, demoqrafik inkişaf, ictimai asayiş və dövlətçilik maraqları üçün ciddi təhlükə - zamanımızın qorxunc bələsi çevrilmiş narkomaniya və narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinin həyəcənli durumu ilə əlaqədar Azərbaycan ictimaiyyətinə müraciət edib.

QMİ-nin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, müraciətdə gələcək nəslin sağlam təməllər üzərində milli, dini-mənəvi dəyərlərə istinadın formalaşdırılmasının cəmiyyətimiz üçün bütün dövrlərdə mühüm istiqamətlərdən biri olduğu vurğulanıb. Qeyd edilib ki, gənc nəslin həm fiziki, həm ruhi sağlamlığı, ictimai fəallığı və sosial faydalılığı kimi məqamların reallaşmasında ailə və cəmiyyətin rolu və məsuliyyəti danılmazdır. Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi Qazılar Şurası, Elmi-Dini Şurası zamanında bu sürüşmə məsələlərə dair sanballı konfrans və tədbirlər təşkil edib, yerlərdəki din xadimlərinə bu mövzulara öz möizə və xütbələrində müstəadi olaraq şərh etmək barədə müvafiq tapşırıq və tövsiyələrini verib. Cəmiyyətin tərkib hissəsi olan din xadimlərinin vəzifəsi Uca Allahın müqəddəs kitabımız "Qurani-Kərim"də buyurduğu haqi-qətləri, dinimiz İslamın dəyərlərini daha israrlı maarifləndirmə işi vasitəsilə cəmiyyətimiz üçün kamil insan tərbiyyəsi prosesinə öz töhfələrini verməkdir.

Müraciətdə həmçinin qeyd olunub ki, narkotik vasitələr və onlara aludəçilik sağlamlıq, iqtisadi, siyasi, ictimai və əxlaqi zərminə çox böyük dağıdıcı, məhvedici təsirlərə malikdir, insanın təfəkkür, düşüncə, istedad, idrak, qüdrət, çalışmaq və quruculuq səylərini ələrləndirən alır, iman və əqidəsini zədələyir, Uca Allahı dərk etməkdən uzaqlaşdırır, ailələrin əsasını dağıdaraq məhv pozan, iradəsini məhv edən, zehni zəifləndirən və maddələrdən istifadə hər il milyonlarla insanın məhvəyə səbəb olur.

Eyni zamanda, din xadimləri aidiyyəti dövlət qurumları və ictimaiyyətin müxtəlif təbəqələri ilə bərabər, bu ictimai bələ ilə mübarizədə daha çox səfərbər olmağa, məscidlərdə oxunan, habelə onlayn möizə və xütbələrdə insanları bu sosial fəlakət barədə ətraflı məlumatlandırmağa, onun fəsad və acı nəticələrini geniş şərh etməyə, dini maarifləndirmə müstəvisində gü-

nah və haram olduğu mətləbini daha dərinləndirən təbliğ etməyə çağırılıb.

Vurğulanıb ki, Azərbaycan dövləti gəncliyin sağlam inkişafı üçün hər zaman prioritetlər arasında nəzərdən keçirir, onların fiziki, mənəvi sağlamlığı üçün dövlət səviyyəsində proqramlar işləyib hazırlanıb. Dövlət başçısı və Birinci vitse-prezidenti səviyyəsində gəncliyin qayğı ilə əhatə olunması üçün sanballı və genişmiqyaslı tədbir və layihələr həyata keçirilib. Hüquq mühafizə orqanları tərəfindən narkotik vasitələrin satışı, onların qanunsuz dövriyyəsinə qarşı ciddi mübarizə aparılır, ölkə səviyyəsində maarifləndirici və reabilitasiya məqsədli layihələr həyata keçirilir. Lakin bəzi xarici və daxili qüvvələr cəmiyyətimizi zəiflətmək, gələcəyimizi şikəst etmək üçün ən qorxulu və zərərli vadişlərdən olan narkomaniyadan, narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinə öz mənəfləri üçün bir vasitə kimi istifadə etməyə çalışırlar. Bu durumda biz din xadimlərinin vəzifəsi bu istiqamətdə dövlət proqramlarına dəstək olmaq, hökumətimizin səylərinə yardım edərək daha artıq maarifləndirmə və bütün mümkün vasitələrlə sabahki gündə övladlarımızın gələcəyinə etibarlı baxa biləcəyimiz bir mühitin yaradılması üçün çalışmaqdır.

Şeyxülislam Allahşükür Paşazadə diqqətə çatdırıb ki, narkomaniya təhlükəsinin qarşısının alınması cəmiyyətin bütün təbəqələrinin - dövlət strukturlarının, qeyri-hökumət təşkilatlarının, sosial institutların sıx əməkdaşlığı şəraitində birgə səyləri vasitəsilə mümkündür. Zərərli vərdislərə qarşı mübarizədə aktiv olmaq, 44 günlük Vətən müharibəsində xalqımıza mübarək Zəfer yazatmış qəhrəman oğullarımızın ruhuna sadıq və layiq gəncliyin yetişdirilməsi dövlət, millət olaraq bundan sonra qələbələrimiz üçün Vətənə, millətə xeyirli olan, dövlətçiliyimizə sadıq, mətin, iradəli, ruhən kamil, imanlı, təqvalı, əməlisaleh, vətənpərvər, milli-mənəvi dəyərlərinə ehtiram bəsləyən nəslin yetişməsinə yardım etmək həm Allah, həm də dövlətimiz qarşısında hamımızın mənəvi borcudur!

Türk Şurasına üzv olan və müşahidəçi dövlətlərin media orqanlarının nümayəndələri Ağdam rayonuna səfər ediblər

Sentyabrın 2-də Türk Şurasına üzv olan və müşahidəçi dövlətlərin media orqanlarının nümayəndələri erməni işğalından azad olunan Ağdam rayonuna səfər ediblər.

Xarici jurnalistlər Ağdam şəhər Cümə məscidində ermənilərin törətdikləri bərkəşmələri barədə tanışıblar. Nümayəndə heyətinin ermənilərin müharibə cinayətləri, mədəni, tarixi, dini abidələrin məhv etmələri barədə məlumat verilib. Bildirilib ki, ermənilər işğal etdikləri digər rayonlarda olduğu kimi, Ağdamda da Azərbaycan tarixi-mədəni irsinə qarşı gürümlənmiş vandalizm həyata keçiriblər. Rayondakı abidələr, mədəniyyət ocaqları, məscidlər, qəbiristanlıqlar dağıdılıb, təhqir edilib, bəziləri isə erməniləşdirilib. Erməni vandalizminə məruz qalan tarixi abidələrdən biri də Ağdam şəhər Cümə məscididir. Ağdam Cümə məscidi 1868-1870-ci illərdə memar Kərbəlayi Səfərxan Qarabaği tərəfindən tikilib. Ölkə əhəmiyyətli abidələr siyahısında olan bu məscid "Qarabağ məscidi memarlığı" məktəbinə aiddir. Ermənilər məscidə hərbi məqsədlərə görə dağıtmayıb, onun minarələrindən koordinasiya üçün istifadə ediblər. Məscidin minarələrini dağıtmaq istəyən ermənilər, tavanı bir neçə yerden uçurub, dizayn və yazıları bilərəkdən yarasız, tanınmaz vəziyyətə salıblar. Erməni vandalları Ağdam Cümə məscidində də mal-heyyan saxlamaqla azərbaycanlılara, müsəlman ələminə qarşı öz nifrətlərini nümayiş etdiriblər.

olacaq, doğma yurdlarından 30 il ayrı qalmış insanları bu torpaqlara təhlükəsiz şəraitdə qayıdışı təmin edəcək.

Ağdam şəhərinin Baş planı ilə tanışıb olan qonaqlara həyata keçiriləcək quruculuq işləri barədə də ətraflı məlumat verilib. Bildirilib ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev mayın 28-də Ağdamda səfəri zamanı avtomobil yolunun, yaşayış binasının, Sənaye Parkının, 1 saylı məktəbin yeni binasının təməlini qoyub, park-məşə adəg əki. Baş plana əsasən Ağdam şəhərinin ərazisi 1750 hektar, şəhərətəfi bağlar 2450 hektar olacaq. Burada ağıllı və dayanıqlı sosial infrastruktur yaradılacaq. Şəhərdə 15 ədəd məktəb və uşaq bağçasının inşası nəzərdə tutulub. Məktəb və uşaq bağçalarının əhatə dairəsi 500 metr təşkil edir. Ağdamda ilkین olaraq şəhər sakinləri və qonaqları üçün 125 hektarlıq böyük meşə parkı salınacaq. Bərpə olunacaq Ağdam kanalı şəhərin içində çəkəcək və onun suyu burada yaradılacaq gölə töküləcək.

Həmçinin Ağdamda Sənaye Parkı da yaradılacaq. Park qıda sənayesi, kiçik sənaye və xidmət, iri sənaye müəssisələri, sosial və texniki zonalar, TIR parkı, tikinti materiallarının satışı bazası hissələrinə bölünəcək. Burada tikinti materiallarının istehsalı müəssisələrinin yaradılması, kənd təsərrüfatı məhsullarının qablaşdırılmasının, meyvə-tərəvəz konservlərinin, at və süd məhsullarının, şərab, yem, gübrə istehsalı və emalının, eyni zamanda, xidmət sahələrinin, soyuducu kameraların təşkilində planlaşdırılıb.

Ağdamın strateji coğrafi mövqeyi, digər bölgələrlə qovuşuqda yerləşməsi, insan resursları potensialı və infrastruktur çıxış imkanları rayonun gələcəkdə Qarabağın sənaye mərkəzinə çevrilməsi imkanlarını genişləndirir.

Bununla da xarici jurnalistlərin işğaldan azad olunan Ağdam rayonuna səfəri başa çatıb.

Türk Şurasına üzv olan və müşahidəçi dövlətlərin media orqanlarının əməkdaşları Gəncədə raket atılmış ərazilərə baş çəkiblər

Türk Şurasına üzv olan və müşahidəçi dövlətlərin media orqanlarının əməkdaşları sentyabrın 2-də Gəncəyə səfər ediblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, qonaqlar ötən ilin oktyabrında Gəncədə erməni terroru nəticəsində çoxlu sayda mülki şəxsin öldüyü, yaralandığı və böyük dağıntıların yaranmış olduğunu diqqətə çatdıraraq Azərbaycanın dinc əhəlisini qəsdən hədəfə almaqla yaşayış məntəqələrini ağır artilleriyadan atəşə tutub.

Vətən müharibəsində beynəlxalq hüquq normaları və prinsiplərini, 1949-cu il Cenevrə konvensiyalarını və onların Əlavə protokollarını, habelə özlərinin İsraili xahişləri əsasında Moskvada keçirilmiş görüşün yekunu olaraq razılaşdırılmış humanitar atəşkəs rejiminin tələblərini pozaraq Azərbaycanın dinc əhəlisini qəsdən hədəfə almaqla yaşayış məntəqələrini ağır artilleriyadan atəşə tutub.

Düşmənin Azərbaycanın ikinci böyük şəhəri, yarım milyon əhəli olan və mün-

qışə zonasından 100 kilometrən artıq məsafədə yerləşən Gəncə şəhərinə raket hücumları nəticəsində aralarından qadın və uşaqlar da olmaqla 26 mülki şəxs həlak olub, 142 nəfər isə yaralanıb. Şəhərdə mülki infrastruktur obyektlərinə, tarix-mədəniyyət abidələrinə, o cümlədən nəqliyyat vasitələrinə külli miqdarda ziyan dəyib.

Qeyd olunub ki, əhəlinin sıx yaşadığı ərazilərə "Toçka-U", "Smerç", "Skad" və digər raketlərlə keçə saatlarının hücumu həyata keçiril-

məsi çoxlu sayda dinc insanın qətlə yetirilməsi məqsədi daşıyıb. Baxmayaraq ki, dinc vətəndaşların məqsədyönlü şəkildə hədəfə alınması insanlığa qarşı cinayətdir, Ermənistan beynəlxalq hüquqa məhəl qoymadan müharibə cinayətlərini davam etdirib.

Nümayəndə heyətinin üzvləri həlak olan dinc sakinlərin xatirəsinə ehtiram əlaməti olaraq, erməni terroru nəticəsində dağıdılmış yaşayış binalarının ətrafında gül dəstələri düzüblər.

Planlar sürətlə reallığa çevrilir

Qarabağın dirçəlişi fonunda keçmiş məcburi köçkünlər tezliklə doğma torpaqlarına qayıdacaqlar

Əvvəl 1-ci səh.

Ermeni barbarları milli-mədəni dəyərlərimizə, dinimizə qarşı da dözümsüzlük, düşmənçilik nümayiş etdirərək qanunsuz şəkildə illərlə işğal altında saxladığı torpaqlarımızda xalqımız məxsus bütün dini ocaqları, məscidləri, məzarlıqları, tarixi, mədəni abidələri dağıtdılar.

Statistikaya əsasən, işğaldan azad olunmuş ərazilərdə tarixi-dini abidələrdən 67-si məscid, 139-u məbəd, 192-si ziyarətgah olub. Həmin 67 məsciddən (Şuşada 13, Ağdamda 5, Füzulidə 16, Zəngilanda 12, Cəbrayılda 5, Qubadlıda 8, Ləcində 8) 65-i mənfur ermənilər tərəfindən tamamilə, 2-si isə qismən dağıdılaraq yarırsız hala salınıb. Ermeni vandalları Azərbaycanı məxsus mədəni və dini mülkiyyəti talan və təhqir edib, dəyişdirib və ya qanunsuz olaraq Ermənistanı daşıyıblar. İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə 100 mindən çox mədəniyyət nümunəsinin olduğu 22 muzey və muzey filialı məhv edilib.

Kəlbəcəre və Laçına səfər edən Prezident İlham Əliyev çıxışı zamanı ermənilərin bu barbar əməlləri ilə bağlı söylədi ki, erməni mifologiyasının biri də o idi ki, guya ermənilər qədim tarix, mədəniyyətə malikdirlər: "Guya ki, o, Qafqazda mədəniyyətin ocağıdır, beşiyidir, yaxud da son məntəqəsidir. Onların mədəniyyəti, bax, budur. Bax, bu binalardır, qazılmış qəbirlərdir, dağıdılmış məscidlərdir. Bunu hansısa başqa planetdən gələn yadplanetli yox, erməni edib".

Azərbaycan heç zaman işğal siyasəti ilə barışmadı

Ermənilər insanlığa yaraşmayan, öz adlarına tarix boyu ləkə olacaq bütün bu vəhşi əməlləri törətməklə zəif zəbt etdiyi torpaqları əbadi işğal altında saxlamaq istəyində idilər. Buna görə də bütün vəchlə danışıqları uzatmağa və öz çirkin niyyətlərinə nail olmağa çalışırdılar.

Dövlət başçısı da qeyd etdi ki, indi bilinir ki, onların məqsədi status-quo-nu əbədi etmək, Azərbaycanı bir qarış olsun belə torpaq qaytarmamaq, məsələni uzatmaq idi: "Onlar öz xarici havadarlarına güvənərək bunu 30 il ərzində həyata keçirirdilər və istəyirdilər ki, bundan sonra da 300 il ərzində bunu həyata keçirsinlər".

Amma mənfur düşmən unudurdu ki, Azərbaycan heç zaman işğalla barışmayacaq və sülh yolu ilə olmasa, müharibə yolu ilə mütləq öz dədə-baba torpaqlarını azad edəcək.

2020-ci ilin 27 sentyabrında həmin müqəddəs gün yetişdi və bütün Azərbaycan xalqı Ali Baş Komandan İlham Əliyevin dəmir yumruğuna güvənib düşmənin başında şimşək kimi çaxdı. Kükürəyən aslanlara dönüb qəzəb qılınclarını düşmənin başına sancan qəhrəman oğullarımız mənfurlara gen dünyanı dar etdilər.

Daha heç bir qüvvə bu faşist xislətləri qurtarmağa, onlara havadarlıq etməyə qadir deyildi və buna hünerləri də çatmadı. İlgid oğullarımız qətiyyətli Ali Baş Komandanın rəhbərliyi altında erməniləri döyüş meydanında məhv etdi. Dövlət başçısı İlham Əliyev informasiya savaşında da erməni fəsihstərinə havadarlıq edərək yalandan hay-kiyə salan riyakarları layiqincə susdurdu...

Və Qarabağı əsl sahiblərinə - azərbaycanlılara qaytardı.

Hava limanlarının istismara verilməsi bölgənin hərtərəfli canlanmasında çox əhəmiyyətli olacaq

Vətən müharibəmizin qürurlu qələbə ilə bitməsindən çox xısa müddət sonra Qarabağda sürətli yenidənqurma, tikinti və bərpa işlərinə start verilib. Yeni yollar çəkilir, infrastruktur bərpa edilir.

Zəngilanda, Laçında, Füzulidə beynəlxalq hava limanları inşa edilir. Bu hava limanlarının istismara verilməsi bölgənin hərtərəfli canlanmasında müstəsna əhəmiyyət kəsb edəcək.

Dövlətimizin gündəliyində olan əsas məsələlərdən biri isə keçmiş məcburi köçkünlərin azad edilmiş torpaqlara tədricən qaytarılmasıdır ki, artıq bu istiqamətdə də əhəmiyyətli addımlar atılır.

Cəmi bir neçə aydan sonra Zəngilan rayonunda keçmiş köçkünlər yerləşəcək. Eyni zamanda, Ağdam, Cəbrayıl, Füzuli və Xocavənd rayonlarında da pilot kəndlər salınır və vətəndaşların ora qaytarılması üçün sürətli işlər gedir.

Uğurlu təməlləri atılan baş planlar

Bu il Respublika Günü müddətində, 28 mayda Ağdam şəhərinin baş planı təsdiqləndi. Həmin gün

Ağdam ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşündə Prezident İlham Əliyev söylədi ki, biz ələ bir şəhər quracağıq, ələ bir Ağdam quracağıq ki, bütün dünya üçün nümunə olacağıdır.

Avqustun 29-da isə Şuşaya səfər edən Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyevaya Şuşa şəhərinin baş planı təqdim olundu.

Şuşa şəhərinin baş planı hazırlanarkən onun tarixi əzəmətinin qorunması əsas götürüldü. Mədəniyyət paytaxtında həyata keçirilən bütün layihələr tarixlə müasirliyin vəhdəti üzərində qurulacaq və tezliklə keçmişdə olduğu kimi, Şuşa dünyanın ən gözəl şəhərlərindən birinə çevriləcək.

Şəhərdə uzunluğu 36,2 kilometr olan mövcud yollarla yanaşı, həm də 17,6 kilometr yeni yolun inşası da nəzərdə tutulur. Şəhərin baş planında icimai dayanacaqaların da yerləşmə yerləri müəyyən olunub. Bu dayanacaqalar ehtiyatlı şəkildə ki, şəhərin küçələrinə giriş-çixışa maneə olmasın.

Şuşada ümumi sahəsi 46.765 kvadratmetr olacaq yeni yaşayış massivləri 6 məhəllədən ibarət olacaq. Məhəllələr üzrə əhali sayı 2020 nəfər nəzərdə tutulur. Beləliklə, yaşayış massivində 25 binalın olacağı planlaşdırılır. Avqustun 29-da təməli qoyulan birinci məhəllədə 3, 4 və 5 mərtəbəli binalar Şuşaya xas memarlıq üslubu ilə tikiləcək. Baş planla tanışlıqdan sonra Prezident birinci məhəllənin təməlini qoydu.

Avqustun 30-da, Şuşa işğaldan azad edildikdən sonra yenidən təşkil olunan Vəqif Poeziya Gününlərinin açılışında çıxış edən Prezident İlham Əliyev vurğuladı ki, bu kompleks tədbirlər onu göstərir ki, Şuşanın dirçəldilməsi sürətlə gedir və şuşalılar Şuşaya qayıdırlar: "Həm qrup-qrup öz doğma şəhərinə gəlib ziyarət edirlər, eyni zamanda, burada artıq açılmış obyektlərdə şuşalılar işlə təmin edilir. Beləliklə, biz Şuşanı yenidən dirçəldəcəyik".

Göründüyü kimi, Azərbaycan artıq işğaldan azad etdiyi əzəli yurdlarında hədəflədiyi bütün işləri bir-bir reallaşdırır və gələcək hədəflərə doğru uğurla irəliləyir.

Bütün bunlar isə tezliklə Qarabağda yenidən xoşbəxt həyatın yaşanacağını sorağını verir.

Yasəmən MUSAYEVA,
"Azərbaycan"

Naxçıvandan başlanan tarixi missiya

Bu il Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin bərpasının 30-cu ildönümünü tamam olacaq. Bu 30 il dövlətçilik tariximizi şərtləndirən hadisələrlə zəngindir. Möhtərəm Prezident İlham Əliyevin Ali Baş Komandanlığı ilə ötən il Vətən müharibəsində qazandığımız şanlı Qələbə bütün bu hadisələrin zirvə nöqtəsidir. Bu Qələbə ilə cənab İlham Əliyev Ulu Öndər Heydər Əliyevin vəsiyyətini yerinə yetirdi, xalqımızın yenilməzliyini, dövlətimizin gücünü bütün dünyaya bəyan etdi.

3 sentyabr 1991-ci il tarixində, öz işinə başlayan sessiyanın iclasları bir neçə gün davam etdi, ölkə səviyyəsində və region üçün əhəmiyyətli olan məsələlər geniş müzakirə edilərək müvafiq qərarlar qəbul olundu. Sessiya respublikamızda prezident seçkilərinin keçirilməsi, Azərbaycan Kommunist Partiyasının fəaliyyətini davam etdirib-ətdirməməsi kimi məsələləri müzakirə edib, ortaya mövqeyə qoymalı idi. Bütün bunları müzakirə edən Naxçıvan Ali Məclisinin sessiyası prezident seçkilərinin muxtar respublikamızda keçirilməsinin gündəliyində qərar qəbul etdi. Bundan başqa, sessiyada "Azərbaycan Kommunist Partiyasının və onun strukturlarının fəaliyyətinə münasibət haqqında" məsələ müzakirə edildi və Azərbaycan Ali Sovetindən Sovet İttifaqı Kommunist Partiyasının, Siyasi Büronun və Mərkəzi Komitənin respublikamızda fəaliyyətinin dayandırılması xahiş olundu. Çünki bu qurumlar dağılıbdılar və faktiki olaraq fəaliyyət imkanlarını itirmişdilər.

Heydər Əliyevin Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri kimi fəaliyyətini davam etdirən Naxçıvanlıların xahiş olundu. Çünki bu qurumlar dağılıbdılar və faktiki olaraq fəaliyyət imkanlarını itirmişdilər.

1991-ci ilin ikinci yarısından etibarən sovet hakimiyyətinin qürubuna doğru Azərbaycan da siyasi böhran dərinləşmişdi. Kommunist Partiyası artıq səlahiyyətlərini itirməkə iddi və ölkənin hər yerində olduğu kimi, Naxçıvanda da elan olunmamış fəvqaladə şərait yaranmışdı. Naxçıvan MR Ali Məclisinin 3 sentyabr 1991-ci il tarixli fəvqaladə sessiyasının çağırılması da ölkədə, o cümlədən regionda yaranmış çətin və mürəkkəb vəziyyətin tələblərindən irəli gəlmişdi. Məhz bu sessiyada Naxçıvan MR-in ictimai-siyasi həyatında onun müqəddəratını həll edəcək mühüm hadisələr baş verdi. Belə ki, sentyabrın 3-də keçirilən və tariximizdə özünəməxsus yer tutan bu sessiyada böyük şəxsiyyət Heydər Əliyevin Naxçıvan MR Ali Məclisinin Sədri seçilməsi tək muxtar respublikanın deyil, Azərbaycanın müasir siyasi tarixində mühüm hadisə idi. Çünki bununla həm tədricən blokada vəziyyətinə salınan Naxçıvanın xilasında, həm də Azərbaycanı dövlət müstəqilliyinə aparacaq yolda Ulu Öndərin rəhbərliyi ilə yeni tarixi missiya başlandı.

Sessiyanın keçirilməsinə qədərki mərhələdə Heydər Əliyev rəsmi dövlət vəzifəsi daşımaq niyyətində olmadığını bildirmişdi. Naxçıvan MR Ali Məclisinin 3 sentyabr 1991-ci il tarixli sessiyasının iclasında da Ulu Öndər namizədliyinin səsi qoyulmasını xahiş etmişdi. Yalnız xalqın və Naxçıvan MR Ali Məclisi deputatlarının təkdi ilə Heydər Əliyev ölkə və region üçün fəvqaladə şəraitdə Ali Məclisin Sədri seçilməsinə razılıq vermişdi.

Heydər Əliyevin müdrikliyi, siyasi uzaqqövrənliyi nəticəsində Naxçıvan bütün çətinliklərə sinə gərdi. Ona görə Azərbaycan ictimaiyyəti haqlı olaraq müstəqilliyimizin ilk illərində ölkədə yaranmış çətin vəziyyətdən çıxış yolunu Ulu Öndərin siyasi hakimiyyətə qayıdışında gördü. Respublikamızın bütün bölgələrindən Heydər Əliyevə ünvanlanan məktublar, 1992-ci ilin noyabr ayında Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranması da Ulu Öndərə olan böyük inam və etimaddən irəli gəlirdi. Beləliklə, Ulu Öndərin Naxçıvandan başladığı missiya tezliklə bütün respublikamızın xilasına xidmət etməyə başladı. Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini qorudu və əbədi etdi.

Cəbi QULIYEV,
Milli Məclisin deputatı

Azərbaycan-Türkiyə birliyi dünyaya nümunədir

Sentyabrın 2-də Milli Məclis Ağrar siyasət və Regional məsələlər komitələrinin üzvləri Türkiyə Bələdiyyələr Birliyinin xətti ilə ölkəmizə səfərə gələn Kəhrəmanmaraş Böyük Şəhər Bələdiyyəsinin sədri Hayrettin Güngörün rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüblər.

Ağrar siyasət komitəsinin sədri Tahir Rzayev qonaqları salamlayaraq ölkələrimiz və xalqlarımız arasındakı dostluq və qarşılıq münasibətlərindən, gündən-günə genişlənən əməkdaşlıq əlaqələrindən söz açıb. Ötən payız 44 günlük Vətən müharibəsi dövründə Türkiyə xalqının və dövlətinin ölkəmizə verdiyi mənəvi-siyasi dəstəyini Azərbaycanı çox yüksək qiymətləndirildiyini vurğulayıb. Qeyd edib ki, Azərbaycan-Türkiyə birliyi dünyaya nümunədir.

Görüşdə nümayəndə heyətinin başçısı, Türkiyə Tarixi Şəhərlər İttifaqının və Kəhrəmanmaraş Böyük Şəhər Bələdiyyəsinin sədri Hayrettin Güngör səfərin məramını açıqlayıb. Bildirib ki, məqsəd yerli özünü-

idare sahəsində təcrübə mübadiləsi aparmaq, əməkdaşlığı dərinləşdirmək və mövcud perspektivləri müzakirə etməkdir.

Hayrettin Güngör Türkiyədə yerli özünüidare qurumlarının təcrübəsindən də söz açıb, əməkdaşlığa dair bir sıra təkliflərini deputatların nəzərinə çatdırıb.

Sonra Azərbaycan Şəhər Bələdiyyələrinin Milli Assosiasiyasının sədri Təmrəz Tağıyev avqustun sonlarında Ankarada keçiriləcək işğalçı bələdiyyələrinin tədricən istisna edilərək qurumların vətən qurur duyduqlarını vurğulayaraq bələdiyyələr arasındakı əməkdaşlığın səmərəli olacağına inanmalarını ifadə ediblər.

Söhbət zamanı Tahir Rzayev qonaqlara Milli Məclisin strukturu, ölkəmizdə bələdiyyə institutunun təşkilatı və inkişaf tarixi, yerli özünüidare qurumlarının vətən qurur duyduqlarını vurğulayaraq bələdiyyələrə qayğısı, bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarəti həyata keçirən orqanın işi və digər məsələlər barədə ətraflı məlumat verib. Geniş fikir mübadiləsinin aparıldığı görüşdə Milli Məclisin deputatları Aydın Hüseynov, Emin Hacıyev və Səbinə Xasayeva, Türkiyə Bələdiyyələr Birliyi Baş katibinin müavini Kayhan Özümlü və qurumun əməkdaşları Yunus Biçer, Azərbaycan Şəhər Bələdiyyələrinin Milli Assosiasiyasının icraçı katibi Tofiq Həsənov iştirak ediblər.

Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"

Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun motoatıcı birləşmələrində döyüş atışlı məşğələlər keçirilir

Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun motoatıcı birləşmələrinin təlim mərkəzi və poliqonlarında şəxsi heyət aktiv məşğələlərə cəlb edilib.

Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-ın Naxçıvan bürosuna bildirilib ki, səhra şəraitində və çətin relyefli ərazilərdə təşkil olunan məşğələlərdə komandirlər tərəfindən tabelikdə olanların silahla davranış qaydaları, nəzəri bilikləri və praktiki bacarıqları yoxlanılır.

Şəxsi heyətin döyüş meydanında hədəfləri məhv edərək sağ qalmaq vərdişlərinin təkmilləşdirildiyi məşğələlərdə silah nümunələrinin tətbiqi səviyyəsi döyüş atışları ilə qiymətləndirilir.

Məşğələlərdə atıcı silahlardan və qumbaratanlardan praktiki atışlar yerinə yetirilir.

Azərbaycan tankçıları "Tank biatlonu" müsabiqəsində finala yüksəlib

"Beynəlxalq Ordu Oyunları - 2021" yarışları çərçivəsində Rusiya Federasiyasının Moskva şəhərində "Tank biatlonu" müsabiqəsinin yarımfinal mərhələsi keçirilib.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirib-

lər ki, yarımfinal mərhələsində uğurla çıxış edən komandamız final mərhələsinə yüksəlib.

Sentyabrın 4-də keçiriləcək final mərhələsində tankçılarımız Rusiya, Çin və Qazaxıstandan olan tank heyətləri ilə mübarizə aparacaqlar.

Finalda Azərbaycan komandası qırmızı, Rusiya göy, Çin sarı, Qazaxıstan isə yaşıl rəngdə olan tanklarda yarışacaqlar.

İŞİMİZ, GÜZƏRANIMIZ

Postmüharibə dövrü üzrə sosial dəstək paketi 26 min insanı əhatə edib
Onlara ümumilikdə 36 min xidmət göstərilib

Postmüharibə dövründə Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tərəfindən şəhid ailələri, qazilər, müharibə əlilləri, erməni terrorundan zərər çəkənlər, onların yaxınları ilə bağlı icra olunan sosial dəstək tədbirləri artıq 26 min şəxsi əhatə edib.

O cümlədən bu tədbirlər çərçivəsində şəhid ailələri və müharibə əlillərindən ibarət 9100 nəfərə 18400 sosial ödəniş təyinatı həyata keçirilib. 7 mindən çox şəxsə sosial-psixoloji və reabilitasiya yönümlü 10 min xidmət göstərilib. 140 hərbi yüksək texnologiyalı müasir protezlə, 1200-ə yaxın müharibə əlili 8800-dən çox reabilitasiya vasitəsi ilə təmin olunub.

Həmin kateqoriyalara aid şəxslərin məşğulluq məsələlərinin həlli sahəsində də müvafiq işlər aparılır. Onlardan 7100 şəxs özünüməşğulluq və digər aktiv məşğulluq tədbirlərinə cəlb olunub.

Qarabağda və Şərqi Zəngəzurdə inşa edilən yolların uzunluğu nə qədərdir

Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyi tərəfindən Qarabağda və Şərqi Zəngəzurdə inşa edilən avtomobil yolları barədə məlumat açıqlanıb.

Bildirilib ki, inşa edilən avtomobil yolları sırasında Zəfər yolu 101, Əhmədbəyli-Füzuli-Şuşa yolu 81.6, Toğanalı-Kəlbəcər-İstisu yolu 80.7, Kəlbəcər-Laçın yolu 72.3, Əhmədbəyli-Horadiz-Mincivan-Ağbend yolu 123.8, Talış-Tapqaraqoyunlu-Qaşaltı yolu 22, Xudafərin-Qubadlı-Laçın yolu 83, Şükürbəyli-Cəbrayıl-Hadrut yolu 43, Füzuli-Hadrut yolu 13, Bərdə-Ağdam yolu 45 kilometrdir.

Yardımlıda 8374 ton taxıl istehsal olunub

Yardımlı rayonunda bu ilin məhsulu üçün 4013,6 hektar sahədə dənlə və paxlalı bitkilərin biçini aparılaraq, hər hektardan orta hesabla 20,9 sentner olmaqla, 8374 ton taxıl məhsulu yığılıb.

Bu barədə AZƏRTAC-ın Yardımlı Rayon Statistika İdarəsindən məlumat verilib. Bildirilib ki, rayonda indiyədək 887,7 hektar kartof sahəsinin 815,2 hektarının məhsulu toplanıb (91,8 faiz), hər hektardan 92,8 sentner olmaqla 7564 ton kartof, 184,7 hektar tərəvəz sahəsinin 167,5 hektarının məhsulu toplanaraq (90,7 faiz) hər hektardan 122,5 sentner olmaqla 2053 ton müxtəlif növ tərəvəz məhsulları yığılıb. Həminin 20 hektar bütün sahəsindən 2 ton quru bütün istehsal edilib.

Yardımlıda kənd təsərrüfatı məhsullarının yığımı ilə paralel olaraq, 2022-ci ilin məhsulu üçün 310 hektar sahədə hərəkət şum aparılıb və bu istiqamətdə işlər davam etdirilir.

Azərbaycan təbii qaz ixracını 35 faiz artırıb

Qaz hasilatının artması və ixrac marşrutlarının diversifikasiyası ölkəmizə imkan verir ki, xaricə getdikcə daha çox "mavi yanacaq" göndərək. İstifadəyə veriləndən bəri tək "Şahdəniz" yatağından 147 milyard kubmetrə yaxın qaz hasil olunub. Bu dövrdə qazın təxminən 100 milyard kubmetrdən çoxu ixrac edilib.

"Şahdəniz"dən - "Şahdəniz Alfa" və "Şahdəniz Bravo" platformalarının hasilatı davam edir. Danızdakı və qurudakı digər yataqlardan da qaz çıxarılır. Bunlar həm xarici şirkətlərlə birgə işlənən, həm də SOCAR-ın müstəqil istismar etdiyi yataqlardır.

Cari ilin ilk 7 ayında Azərbaycanın xaricə təbii qaz satışı təxminən 10,4 milyard kubmetr təşkil edib, bu da ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə təqribən 35 faiz çoxdur. Yanvar-iyul aylarında Türkiyəyə təqribən 5,2 milyard kubmetr, Avropaya təqribən 4 milyard kubmetr, Gürcüstana isə 1,1 milyard kubmetr qaz ixrac edilib. Həmin dövrdə Heydər Əliyev adına Bakı-Tbilisi-Ceyhan (BTC) əsas ixrac neft kəməri sisteminə 58,4 milyon kubmetr qaz verilib. Məlumatı Energetika Nazirliyi verir.

Türkiyəyə Azərbaycan təbii qazı BTÖ (Bakı-Tbilisi-Ərzurum kəməri) və TANAP-la (Trans-Anadolı Qaz Boru Kəməri) ixrac edilir. Qazı Azərbaycan və Gürcüstandan keçməklə Türkiyəyə

olunacaq 16 milyard kubmetr Azərbaycan qazının 10 milyard kubmetri Avropaya, 6 milyard kubmetri isə Türkiyəyə satılacaq.

TANAP-in səhmlərinin 51 faizi "Cənub Qaz Dəhlizi" QSC-yə, 7 faizi "SOCAR Turkey Enerji A.Ş."yə (STEAS), 30 faizi BOTAS-a, 12 faizi bp şirkətinə məxsusdur.

"Enerjinin ipək yolu" sayılan TANAP layihəsi təbii qazın "Şahdəniz", eyni zamanda Azərbaycanın digər yataqlarından Avropa bazarlarına neqil edilməsi potensialına görə mühüm siyasi və iqtisadi əhəmiyyətə malikdir.

Gürcüstana isə Azərbaycan qazının müəyyən hissəsini CQBK neqil edir. Ümumi uzunluğu 691 kilometr olan bu kəmərin Azərbaycan hissəsi 443, Gürcüstan hissəsi isə 248 kilometrdir. Cənubi Qafqaz Boru Kəməri şirkətinin sərmayədarları bunlardır: bp (28,8 faiz), TPAO (19 faiz), PETRONAS (15,5 faiz), AzSCP (10 faiz), NİKO (10 faiz), LUKOYL (10 faiz), Cənub Qaz Dəhlizi Midstrim (6,7 faiz).

CQBK 2006-cı ilin sonlarında istismara verilib, o vaxtda da "Şahdəniz" təbii qazını Azərbaycan, Gürcüstana və Türkiyəyə çatdırır. Genişləndirilmiş CQBK isə üç ildir kommersiya qaz həcmərini TANAP-a ötürür.

AMB-nin valyuta ehtiyatları artıb

Azərbaycan Mərkəzi Bankının (AMB) sərəncamında olan rəsmi valyuta ehtiyatlarının həcmi açıqlanıb.

Mərkəzi Bankın yaydığı xəbərdə bildirilir ki, AMB-nin valyuta ehtiyatları sentyabrın 1-nə 7 milyard 42,6 milyon ABŞ dolları olub. Bu göstərici ötən ayın eyni dövrü ilə müqayisədə 546,1 milyon dollar çoxdur.

Sahibkarlar üçün maliyyə dəstəyi mexanizmlərindən istifadə asanlaşdırıldı

İqtisadiyyat Nazirliyinin Sahibkarlığın İnkişafı Fondu tərəfindən aparılmış təhlillər və sahibkarlıq subyektlərindən daxil olan təklif və müraciətlər əsas götürülərək güzəştli kreditlərin əldə edilməsi və digər maliyyə dəstəyi mexanizmlərindən istifadə ilə bağlı prosedurlar sadələşdirilib.

Belə ki, sənədlər üzrə tələblər azaldılıb, tələblərə uyğun olaraq təqdim edilməyən müraciətlərin maliyyələşməsinə imtina verilmədən yenidən formalaşdırılması və çatışmazlıqların aradan qaldırılması məqsədilə banka geri qaytarılması mexanizmi yaradılıb, 200 min manatadək kredit müraciətləri üzrə biznes plan tələbi ləğv edilib, ilkin monitorinqin keçirilməsi tələbi 20 min manatdan 50 min manata qaldırılıb.

Sahibkarlıq subyektləri arasında aparılmış sorğularda fondun kreditləri üzrə müraciət edənlərin tələb olunan sənədlərin sayının çox olduğu bildirilib. Bununla əlaqədar fond tərəfindən müvafiq təhlillər aparılıb, tələb olunan sənədlər üzrə məlumatların alternativ mənbələrdən əldə edilməsi imkanları araşdırılaraq sadələşmə planı çərçivəsində ilk tədbir kimi tələb olunan sənəd sayının azaldılması barədə qərar qəbul edilib. Beləliklə, güzəştli kredit əldə etmək istəyən fiziki və hüquqi şəxslər müvafiq olaraq 10 və ya 12 sənəd təqdim edənləri halda dəyişikliklərə əsasən kredit üzrə müraciət edən sahibkarlıq subyektləri hüquqi və fiziki şəxs olmasından asılı olmayaraq, 6 sənəd təqdim edə bilərlər.

Digər mühüm dəyişiklik sənədlərin notarial təsdiqinin aradan qaldırılması ilə bağlıdır. Plana əsasən sahibkarlıq subyektlərinin dövlət qeydiyyatına dair hüquqi sənədləri, fiziki və ya hüquqi şəxsin qanuni təmsilçisinin şəxsiyyət vəsiqəsi və sahibkarlıq subyektinin təqdim etdiyi investisiya layihəsi üzrə fəaliyyət göstərəcəyi yeri və ya əmlakla dair sənədlərin notarial qaydada təsdiq edilməsinə ehtiyac qalmayacaq.

Başqa bir dəyişiklik əsasən, təqdim edilən sənədlərə fond daxil olduqdan sonra 2 gün ərzində ekspertlər tərəfindən ilkin baxış keçiriləcək və çatışmazlıq aşkar olunduqda, kredit üzrə müraciətə imtina verilmədən çatışmazlıqların aradan qaldırılması məqsədilə sənədlər müvəkkil kredit təşkilatına geri qaytarılacaq. Çatışmazlıqlar olan sənədlərin baxılmadan kredit təşkilatlarına geri qaytarılması müvəkkil kredit təşkilatları və sahibkarlar üçün maliyyələşmə ilə bağlı vaxt itkisini aradan qaldıraraq əvəzində sadələşmə şərtlərindən ibarətdir.

Digər bir məsələ biznes planla bağlıdır. Güzəştli kreditlərə müraciət zamanı sahibkarlar 50 min manatdan çox məbləği əhatə edən layihələr üzrə biznes plan təqdim etməli olurdu. Yeni dəyişikliklər 200 min manatadək kreditlər üzrə biznes plan tələbini aradan qaldırılmasını ehtiva edir. Bu dəyişikliklər əsasən kreditlər üzrə sadələşmiş ekspertiza mexanizmi qurulur, biznes plan əvəzinə yalnız zəruri məlumatlar alınmaqla maliyyə-kredit təhvil aparılır.

Sonuncu vacib məqam ondan ibarətdir ki, 50 min manatadək kreditlər üzrə ilkin monitorinqin keçirilməsinə ehtiyac olmayacaq. Sahibkarların qeyd olunan məbləğdə müraciətləri üzrə təqdim olunan məlumatların əsasında qiymətləndirmə aparılacaq. Bu, həmçinin layihəyə qısa zamanda baxılmasına şərait yaradacaqdır.

Fond tərəfindən qəbul edilən Sadələşmə Planının tətbiqinə bu ilin 1 sentyabr tarixindən başlanılıb. Qeyd olunan sadələşmə güzəştli kreditlər üzrə müraciət edən sahibkarların işini asanlaşdıracaq, zamana və vəsaitə qənaətli, müraciətlərə müvəkkil kredit təşkilatı və fond tərəfindən operativ formada baxılmasını təmin edəcək.

Flora SADIQLI, "Azərbaycan"

Goranboyluların güvən yeri

İşləmək üçün əlverişli şərait, yaşamaq üçün müasir infrastruktur

Goranboynun Tapqaraqoyunlu kəndi 30 ilə yaxın düşmənlə üz-üzə dayanıb, əhali mətinlik nümayiş etdirmiş, bir nəfər də olsun öz ata-babası yurdunu tərk etməmişdir. Qarabağ işğaldan azad edildikdən sonra bu kəndin sakinləri də azad nəfəs almağa başlamışlar. Artıq işğaldan azad olunan digər bölgələr kimi, bu kəndin də dirçəldilməsi, əhalinin sosial problemlərinin həll edilməsi istiqamətində işlərə başlanılmışdır.

İlk növbədə yol infrastrukturunun yenilənməsi üçün tədbirlər görülmüşdür. Kəndin rayon mərkəzi ilə əlaqəsinin yaxşılaşdırmaq üçün Ünlüzalı-Xan Qərvənd-Səfikürd-Tapqaraqoyunlu yolu yenidən qurularaq istifadəyə verilib. İndi Tapqaraqoyunlu kəndinin sakinləri bu yolla istər rayon mərkəzinə, istərsə də digər ərazilərə rahat gedib-gəlirlər.

sal idman zalının tamaşaçı tutumu 905 nəfərdir.

Goranboy həm də ölkənin iri kənd təsərrüfatı rayonlarındandır. Son məlumatda görə, rayon üzrə kənd təsərrüfatında ümumi məhsul buraxılışının dəyəri 75 milyon 882,5 min manat olmuşdur. Taxılçılar 22 min 86 hektardan 72 min 178,1 ton məhsul götürmüş, küncülər 5829 kiloqram barama istehsal etmişlər. Heyvandarlıq məhsulları istehsalında da nəticələr müsbətdir. Belə ki, rayonda qaramalın baş sayı 40,5 minə, dəvələri isə 204,1 minə çatmışdır. Bu isə keçən illə göstəricilərdən xeyli yüksəkdir. Arıçılıq sahəsində də uğurlar var. Bu gün

Goranboynun əhalisinin sayı 9700-dən çoxdur. Onlardan 68 min kiloqram məhsul gözlənilir.

Rayon əhalisi arasında yüksək əhvali-ruhiyyə var. Bu da əsasən ərazilərimizin işğaldan azad olunması ilə bağlıdır. Tapqaraqoyunlu kəndinin sakini Dərgah Abbasov deyir ki, Böyük Zəfərdən sonra da ölkəmizdə, o cümlədən Goranboynada həyata keçirilən tikinti-quruculuq işləri Azərbaycanın qüdrətindən xəbər verir: "Xüsusən kəndlərimizə diqqət artırılır. Elə bizim Tapqaraqoyunluda bunu aydın görmək olar".

Həmin kəndin digər sakini Alya Şərəfxanova isə deyir ki, 30 il işğal altında qalan torpaqlarımızın azad olunması üçün canını qurban verən şəhidlərimizə Allahdan rəhmət diləyirəm: "Mənim oğlum Birinci Qarabağ müharibəsində şəhid olmuşdur. Bir şəhid anası kimi dövlətimizin diqqət və qayğıkeşliyini hər zaman hiss edirəm. Bu yaxınlarda uşaq bağçasında işlə təmin olundum. Söz yox ki, bu, şəhid ailələrinə olan münasibətin nəticəsidir".

Yeni yol kəndinin sakini Əfruzə Mirzəyeva da bildirir ki, son illər ölkədə kənd yollarının yenidən qurulmasından razıdır: "Bu baxımdan Goranboynada da xeyli iş görülmüşdür. Elə bizim Yeni yol kəndinin yolları uzun illər bərbad vəziyyətdə idi. İndi isə kənd yolumuz müasir yollarla müqayisə oluna bilər".

Qaraçınar kəndinin sakini Müşfiq Xudiyev ikinci Qarabağ müharibəsi iştirakçısıdır: "Ali Bəşir Komandanının düşülmüş siyasəti, möhkəm qətiyyəti və Ordumuzun qəhrəmanlığı sayəsində Azərbaycan torpaqları 30 illik işğaldan sonra azad edildi. Düşməni atə-baba torpaqlarımızdan qovuldu və ərazilərimizin bütövlüüyü təmin olundu. Bu döyüşlərdə mən də iştirak etdim və bununla fəxr edirəm. Üzəşdiyim problemlərlə bağlı müharibə iştirakçısı kimi rayon icra hakimiyyətinə müraciət edəndə operativ kömək göstərilib. Bu isə o deməkdir ki, dövlət vətəndaşının güvən yeridir".

Sabir ƏLİYEV, "Azərbaycan"

İİTKM ilə ABŞ-ın Nevada Universiteti arasında əməkdaşlıq sazişi imzalanıb

İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzi (İİTKM) ilə ABŞ-ın Nevada Universiteti arasında əməkdaşlıq sazişi imzalanıb.

Sazişdə fakültə müəllimlərinin səfərləri, mübadilə proqramları, birgə tədqiqat fəaliyyətləri, seminarlar və akademik iclastarda iştirak, akademik materialların və digər məlumatların mübadiləsi və qısamüddətli akademik proqramlar əməkdaşlıq sahələri kimi müəyyən olunub. İİTKM-in icraçı direktoru Vüsal Qasımlı bildirib ki, Nevada Universiteti qloballaşan və biliklərə əsaslanan iqtisadiyyata sürətli innovasiyaları rifahın əsas amili kimi qəbul edir. Bu məqsədlə universitetdə yaradılmış İnnovasiya Ekosistemi kommersiyalaşdırma, regional əməkdaşlıq və fakültələr arasında rəqabətli prioritet seçərək universiteti sənayə və sahibkarlarla birləşdirir, iqtisadi inkişafa və iş yerlərinin yaradılmasına əhəmiyyətli dərəcədə kömək edir və eləcə də tələbə və fakültə səviyyələrində startapların yaradılmasına dəstək verir. İndiyədək İnnovasiya Ekosistemi startapları tərəfindən 70 milyon dollardan artıq məbləğdə vəsait və 150-dən çox şirkət cəlb edilib. Hazırda İnnovasiya Ekosisteminə 20-dən artıq şirkət universitetin özündə fəaliyyət göstərir ki, bunun vasitəsilə 300-dən çox iş yeri yaradılıb. Universitetdə yaradılan "Reno-Tahoe" adlı qlobal texniki

hab "Apple", "Google", "Tesla", "Amazon", "Tesla Gigafactory", "Microsoft Licensing", "Switch", "Panasonic", "Sierra Nevada Corporation" kimi sənayə liderlərinin təmsil olunduğu texnologiya mərkəzidir.

Nevada Universitetinin Beynəlxalq Biznes Proqramları üzrə məsul direktoru, professor Mehmet Serkan Tosun bildirib ki, sazişin imzalanmasında əsas məqsəd Nevada Universitetinin iqtisadiyyat fakültəsinin elmi işçiləri və İİTKM-in tədqiqat qrupu ilə birgə iqtisadi təhlil və tədqiqatların aparılması sahəsində çalışmaq, mərkəzin iqtisadi tədqiqatlar potensialını artırmaq və bu sahədə beynəlxalq əməkdaşlığı inkişaf etdirməkdir.

Qeyd edilir ki, Nevada Universiteti 1874-cü ildə ABŞ-ın Nevada ştatında yaradılıb və hər il 5100 nəfər tələbə bu universitetdən məzun olmaqla, ümumilikdə 150-dən artıq dərəcə və sertifikatlar verilir. 2019-cu ildə Nevada Universiteti ali təhsil müəssisəsi üçün ən prestijli fəxri adlardan biri olan "R1- ən yüksək səviyyəli tədqiqat fəaliyyətinə malik ali təhsil müəssisəsi" kimi Ali Təhsil Müəssisələrinin Kameyi Təsnifatı tərəfindən 130 universitetdən biri olaraq seçilib. Bu, xüsusilə müstəsna səviyyəli tədqiqat fəaliyyətinə malik doktorantura təhsili verən universitetlər üçün nəzərdə tutulur. Hazırda Nevada Universitetində 60-dən çox tədqiqat mərkəzi və laboratoriya fəaliyyət göstərir.

Balakəndə dən qarğıdalı istehsalının 46 min tona çatacağı gözlənilir

Balakənli fermerlər bu il 7 min 577 hektar sahədə qarğıdalı yetişdiriblər. Qarğıdalı bitkisinin əkin sahəsi ötən illə müqayisədə 62 hektar artıb.

Hazırda təsərrüfatlarda qarğıdalı yığımı davam edir. İndiyədək 1270 hektar sahənin məhsulu yığılıb, 7,7 min tondan çox dən qarğıdalı istehsal olunub. Hələlik hər hektardan orta məhsuldarlıq 61 sentner təşkil edir. Bu il rayonda dən qarğıdalı istehsalının 46 min tona çatacağı gözlənilir. Bu barədə AZƏRTAC-ın

bölgə müxbirinə Balakən Dövlət Aqrar İnkişaf Mərkəzinin bitkiçilik sektorunun müdiri Şahin Rəhimli məlumat verib.

Qeyd edək ki, hazırda Balakən rayonu qarğıdalı bitkisinin əkin sahəsinə və istehsal olunan məhsulun həcminə görə respublikada birincilər sırasındadır. Ötən il mövsümdə balakənli fermerlər 7 min 515 hektar sahədə 46 min 288 ton dən qarğıdalı tədarük ediblər. Hər hektardan orta hesabla 61,6 sentner məhsul götürülüb. Qarğıdalı istehsalı əvvəlki illə müqayisədə 2 min 115 ton artıb.

Biz birlikdə güclüyük!

Çıxış yolu vaksinasıya və məsuliyyətdir

Əvvəlki 1-ci səh.

Qonşu Gürcüstanda isə bu virusla bağlı vəziyyət acınacaqlı olaraq qalır. Azərbaycan da son günlər koronavirusa yoluxma və bu xəstəlikdən həyatını itirənlərin sayında azalma müşahidə edilmişdir.

Koronavirusa qarşı mübarizə davam edir...

Dünyanın ayrı-ayrı ölkələrində mütəxəssislər araşdırmalarını davam etdirir, bu global belədən xilas yolları arayırlar. Türkiyənin Bilkent Universiteti Milli Nanotexnologiya Araşdırma Mərkəzində (UNAM) hazırlanan yeni "Diagnovir" adlı antici-sim testi ilə 10 saniyə ərzində 99 faiz dəqiqliklə koronavirus aşkarlanır.

Türkiyə mətbuatının yazdığına görə, bu testi digər PCR testindən fərqləndirən üstünlük odur ki, ağır və burnun dərin hissələrindən yaxma nümunələri əvəzinə ağızdan tüpürək götürülür. "Diagnovir" in rekord müddətdə nəticə verən dünyanın ən sürətli testi olduğu bildirilib.

Təəssüf ki, mütəxəssislərin sayı ilə araşdırmalar apardığı bir vaxtda koronavirus dondan-dona girərək, yeni ştammlar, yeni adlarla yayılır. Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı (ÜST) Yunanistan əlifbasındakı hərflərlə sıralanmışa uyğun olaraq Dominikan Respublikasında rast gəlinən koronavirusun yeni ştammini (B.1.621) "Mu" adlandırılıb. Bu barədə ölkənin Səhiyyə Nazirliyi məlumat verib.

Dominikanın böyük şəhəri olan Santo Dominqoda, eləcə də ölkənin cənubunda yerləşən Bahoruco, Barahona və Asua şəhərlərində may ayından etibarən "Mu" ştammina yoluxma halları aşkarlanıb.

Böyük Britaniyada koronavirusun yeni "mu" ştammina 48 yoluxma faktı qeydə alındığı barədə "The Mirror" qəzeti məlumat verib. Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının məlumatına görə, "mu" (Mu) və ya B.1.621 ştammi hazırda 39 ölkədə yayılıb. Qeyd edək ki, "mu" ştammi ilin əvvəlində Kolumbiyada aşkarlanmışdır. Alimlər bu mutasiyanın COVID-19 vaksininə qarşı daha davamlı olduğunu təxmin edirlər.

Koronavirusa yoluxma və ölüm hallarının artdığı bir vaxtda vaksinasıya prosesi daha böyük əhəmiyyət kəsb edir. Artıq sentyabrın 1-dən etibarən iri ticarət mərkəzlərinə, mehmanxanalara, kafelərə, restoranlara və digər ictimai işə obyektlərinə giriş üçün vətəndaşlardan mütləq qaydada COVID-19 pasportu tələb olunur. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Prezident Administrasiyasının İqtisadi Məsələlər və İnnovativ İnkişaf Siyasəti Şöbəsinin müdiri Şahmar Mövsümov bildirib ki, oktyabrın 1-dək iki dozadan birini qəbul etmiş şəxslər COVID-19 pasportunu təqdim etməklə ictimai işə obyektlərinə daxil ola biləcəklər. Şahmar Mövsümov deyib ki, Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahın qərarına əsasən, oktyabrın 1-dən etibarən isə yalnız hər iki vaksindən zəruri qəbul etmiş şəxslər iri ticarət mərkəzlərinin, mehmanxanaların, kafelerin, restoranların və digər ictimai işə obyektlərinin xidmətlərindən yararlanıla biləcəklər.

Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyindən verilən məlumata əsasən, 1 oktyabr tarixində "CheckApp" mobil tətbiqi üzərindən həyata keçirilən yoxlama zamanı COVID-19 pasportu əldə etmiş vətəndaşlarla yanaşı, immunitet sertifikatı olan və COVID-19 virusuna qarşı 1-ci doza vaksini sertifikatı olan vətəndaşlar da ictimai işə müəssisələrində, mehmanxanalara və iri ticarət mərkəzlərinə girə bilərlər.

Məktəblər açılacaqmı?

Bu gün hər kəsi maraqlandıran məsələlərdən biri də yeni tədris ilində dərslərin hansı qaydada keçiriləcəyi ilə bağlıdır. Bu barədə ÜST və UNICEF-in Azərbaycanı Nümayəndliklərinin birgə məlumatında məktəblərin açılması tövsiyə edilib. ÜST-ün Azərbaycanı nümayəndəsi Hande Harmancı bildirib ki, peyvəndlənmə, "Delta" variantı da daxil olmaqla, virusdan ən yaxşı və sürətli qorunma üsullarından biridir. Müəllimlər və digər məktəb işçilərinin peyvəndlənməsi bu il mövcud olan bir üstünlükdür ki, bunun sayəsində məktəblər daha təhlükəsiz məkan olacaqlar. Hande Harmancı deyib: "iki ilə yaxındır ki, COVID-19 pandemiyası ilə yaşayırıq və məktəblərin təhlükəsiz şəkildə yenidən

açılması ümde prioritetə çevrilib. Məktəblərin qapanması uzun müddətli dövrdə böyük mənfi təsirlərə səbəb olur və buna bəraət qazandıranma qətiyyətdir. Hamımız uşaqlarımızın gələcəyini qorumaq naminə məktəblərin təhlükəsiz şəkildə yenidən açılması üçün çalışmalıyıq. Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı, Azərbaycan da daxil olmaqla, ölkələrə COVID-19 riski və virusun fərqli variantlarının yayılmasını minimuma endirmək üçün tədbirlər görür. Məktəblərin açıq saxlanması üçün tövsiyə edilir. Məktəblərin yenidən açılmasında mühüm rol oynayan milli vaksinasıya strategiyasının həyata keçirilməsində yerli tərəflərimizi dəstəkləyirik". UNICEF-in Azərbaycanı Nümayəndəliyinin rəhbəri Aleks Hayskens qeyd etdi ki, pandemiya məktəblərin qapanmasından uşaqlar üçün böyük mənfi təsirlər göstərdiyini nümayiş etdirməklə yanaşı, məktəblərin uşaqların təhsili, psixi sağlamlığı və sosial bacarıqları baxımından da əhəmiyyətli rol oynadığını sübuta yetirdi: "Uşaqlar və gənclər təhsillərinə bir il də fasilə verilməsi riski ilə üzləşməməlidir. Sentyabrın 15-də məktəblərin təhlükəsiz şəkildə açılmasının təmin etmək və uşaqların məktəbin təqdim etdiyi imkanları əldən verməmələri üçün UNICEF Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi ilə sıx əməkdaşlıq edir".

Zöhrə FƏRƏCOVA, "Azərbaycan"

Azərbaycanda koronavirus infeksiyasına 3759 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb

Azərbaycan Respublikasının ərazisində COVID-19 ilə bağlı son vəziyyət	
Ümumi	Bu gün 02.09.2021
Ümumi yoluxmaların sayı	432495
Yeni yoluxmaların sayı	3759
Ümumi sağalmaların sayı	373475
Yeni sağalmaların sayı	3473
Aktiv xəstə sayı	53298
Ümumi test sayı	4498717
Bu günkü test sayı	17678
Ümumi ölüm sayı	5722
Bu günkü ölüm sayı	45

Azərbaycanda yeni növ koronavirus (COVID-19) infeksiyasına son sutkada 3759 yoluxma faktı qeydə alınıb, 3473 nəfər müalicə olunaraq sağalıb.

Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahdan AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, analiz nümunələri müsbət çıxan 45 nəfər vəfat edib.

İndiyədək ölkədə ümumilikdə 432 min 495 nəfərin koronavirus infeksiyasına yoluxması faktı müəyyən edilib, onlardan 373 min 475 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 5 min 722 nəfər vəfat edib. Aktiv xəstə sayı 53 min 298 nəfərdir.

Son sutkada yeni yoluxma hallarının müəyyənləşdirilməsi ilə əlaqədar 17 min 678, dünənə qədər isə ümumilikdə 4 milyon 498 min 717 test icra olunub.

Azərbaycanda COVID-19 əleyhinə vurulan peyvənd dozalarının sayı 7 milyonu ötüb

Azərbaycan Respublikasının ərazisində COVID-19 əleyhinə aparılan vaksinasıya ilə bağlı son vəziyyət	
Ümumi	02.09.2021
Yerli vaksininin ümumi sayı	7009933
Bu gündə vurulan vaksininin sayı	98494
1-ci mərhələ üzrə vaksinasıya olunanların sayı	4239851
1-ci mərhələ üzrə vaksinasıya olunanların sayı	60167
2-ci mərhələ üzrə vaksinasıya olunanların sayı	2770082
2-ci mərhələ üzrə vaksinasıya olunanların sayı	38327

Sentyabrın 2-də Azərbaycanda 98 min 494 nəfər yeni növ koronavirus (COVID-19) infeksiyası əleyhinə vaksinasıya olub.

Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahdan AZƏRTAC-a bildirilib ki, gün ərzində birinci mərhələ üzrə vaksinasıya olunanların sayı 60 min 167, ikinci mərhələ üzrə vaksinasıya olunanların sayı 38 min 327 nəfər təşkil edib.

Azərbaycanda dünənə qədər vurulan vaksininin ümumi sayı 7 milyon 9 min 933, birinci mərhələ üzrə peyvənd olunanların ümumi sayı 4 milyon 239 min 851, ikinci mərhələ üzrə vaksinasıya edilənlərin sayı 2 milyon 770 min 82 nəfər təşkil edir.

Birinci doza peyvənd olunanlar qapalı məkanlara daxil ola biləcəklər

Oktyabrın 1-dək "CheckApp" mobil tətbiqi üzərindən həyata keçirilən yoxlama zamanı COVID-19 pasportu əldə etmiş vətəndaşlarla yanaşı, immunitet sertifikatı olan və COVID-19 virusuna qarşı 1-ci doza vaksini sertifikatı olan vətəndaşlar da ictimai işə müəssisələrinə, mehmanxanalara və iri ticarət mərkəzlərinə daxil ola bilərlər.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin AZƏRTAC-a bildirdiyi ki, yoxlama zamanı COVID-19 pasportunu, 1-ci doza vaksini sertifikatını və immunitet sertifikatını elektron şəkildə təqdim etmək istəyən vətəndaşlar "myGov" şəxsi kabinetlərindən qeyd edilən sənədləri açma və ya telefonuna yükləyərək göstərə bilərlər.

"myGov" mobil tətbiqini "iOS" və "Android" əməliyyat sistemində istifadəçiləri aşağıdakı linklərdən yükləyə bilərlər:

● "Android": <https://play.google.com/store/apps/details?id=az.gov.my>
● "iOS": <https://apps.apple.com/az/app/mygov/id1533956540>

Vətəndaşlar COVID-19 pasportu və sertifikatları, həmçinin e-TƏBİB və its.gov.az portalından təqdim edə bilərlər. Bu zaman vətəndaşlar ən yeni sənədin təqdim olduğunu əmin olmalıdırlar.

Qeyd edək ki, "CheckApp" mobil tətbiqi Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin Elektron Hökumətin İnkişafı Mərkəzi (EHİM) tərəfindən yaradılıb. Mobil tətbiq qurum və müəssisələrin icazə.e-gov.az portalı üzərindən müəyyən edilmiş səlahiyyətli şəxslərin istifadəsi üçün nəzərdə tutulub.

Vaksinasıya ilə bağlı saxta sənədlərin verilməsi faktına dair cinayət işi başlanıb

Ağcabədi Rayon Mərkəzi Xəstəxanasının Avşar kənd həkim məntəqəsində bozi şəxslərə COVID-19 əleyhinə vaksinasıya olunmaları ilə bağlı saxta sənədlərin verilməsi barədə daxil olmuş mübarizə əsasında rayon prokurorluğunda araşdırma aparılıb.

Ağcabədi Rayon Prokurorluğunun AZƏRTAC-a daxil olan məlumatında bildirilib ki, araşdırmalarla həmin həkim məntəqəsinin vəzifəli şəxsləri tərəfindən ölkə daxilində və xaricində yaşayan bir neçə şəxsə COVID-19 əleyhinə vaksini vurulduğu halda onların 1 və II doza vaksini olunmaları ilə bağlı tibbi sənədlərin tərtib edilməsi müəyyənləşdirilib.

Faktla bağlı Ağcabədi Rayon Prokurorluğunda Cinayət Məcəlləsinin 308.1-ci (vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə) və 313-cü (vəzifə saxtakarlığı) maddələri ilə cinayət işi başlanıb. Hazırda yuxarıda göstərilən cinayət eməllərinin törədilməsində hər hansı formada iştirakı olan şəxslərin müəyyənləşdirilməsi məqsədilə intensiv istintaq hərəkətləri davam etdirilir.

Operativ Qərargah: "Azərbaycana gələn əcnəbilər COVID-19 pasportu tələb edilən obyektlərə daxil ola bilərlər"

Məlum olduğu kimi, Nazirlər Kabinetinin 2021-ci il 26 may tarixli 151 nömrəli Qərarına əsasən, bir sıra ölkələrin COVID-19 pasportuna malik vətəndaşlarının və həmin ölkələrdə daimi yaşayan digər ölkə vətəndaşlarının, habelə vətəndaşlığı olmayan şəxslərin hava nəqliyyatı vasitəsilə Azərbaycan Respublikasına giriş-çığına icazə verilib.

Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahdan AZƏRTAC-a bildirilib ki, həmin şəxslər ictimai işə müəssisələrinin, mehmanxanaların, iri ticarət mərkəzlərinin qapalı məkanlarında və COVID-19 pasportu tələb olunan digər obyektlərdə göstərilən xidmətlərdən istifadə edə bilərlər.

Həmin obyektlərə giriş və ya müvafiq dövlət orqanlarının əməkdaşları tərəfindən monitorinq zamanı xarici ölkədə verilmiş COVID-19 pasportu etibarlı sayılır.

COVID-19 əleyhinə peyvəndlərə qarşı əks-göstəriş sertifikatı ilə bağlı müraciətinə müsbət cavab alan vətəndaşlar tərəfindən sertifikatı əldə etmə qaydası açıqlanıb

Yeni növ koronavirus (COVID-19) infeksiyası əleyhinə tətbiq edilən peyvəndlərə qarşı əks-göstəriş sertifikatı ilə bağlı müraciətdən sonra müsbət cavab alan vətəndaşlar <https://kabinet.its.gov.az/> saytında təklif olunan 4 üsuldən biri vasitəsilə qeydiyyatdan keçməlidirlər.

Səhiyyə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, vətəndaş qeydiyyatından keçdikdən sonra İcbari Tibbi Siğorta üzrə Dövlət Agentliyi pəncərəsinə seçməlidir. Daha sonra vətəndaşlar sağ tərəfdə yerləşən digər xidmətlər pəncərəsinə daxil olaraq

"Əks-göstəriş sertifikatı" bölməsini seçərək, qeyd olunan sertifikatı telefona elektron formada yükləyə bilərlər. Həmçinin əks-göstəriş sertifikatının fotosunu "screenshots" edərək telefonun yaddaşında saxlamaq mümkündür. Vətəndaşlar qeydiyyatdan keçmək üçün identifikasiya nömrəsi, Asan və ya elektron imza, həmçinin

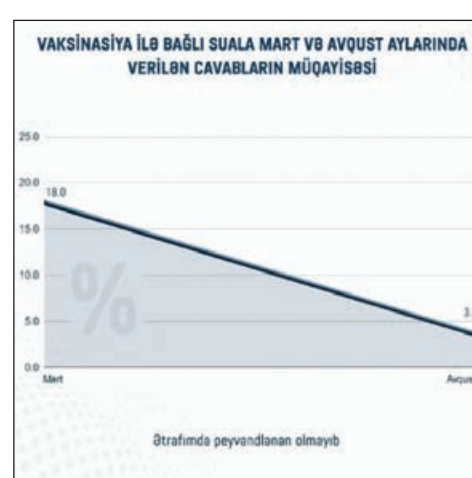
bank sertifikat xidmətləri mərkəzinin elektron imzası seçmələrinin istənilən birindən istifadə edə bilərlər.

Xatırladaq ki, sentyabrın 1-nə qədər 313 nəfər COVID-19 əleyhinə istifadə edilən vaksininə qarşı əks-göstəriş sertifikatı alıb. Azərbaycanda əks-göstəriş sertifikatının verilməsi avqustun 9-da başlanılıb.

Media Təhlil Mərkəzi: "Əhəlinin peyvəndləmə prosesinə münasibəti yaxşılaşıb"

Media Təhlil Mərkəzi (MTM) əhəlinin yeni növ koronavirus (COVID-19) infeksiyası əleyhinə vaksinasıya prosesinə münasibətini öyrənmək məqsədilə mütəmadi olaraq sorğular keçirir. Sorğu nəticələrinə əsasən, əhəlinin peyvəndlənmə prosesinə münasibətində ciddi dəyişikliklər var.

MTM-dən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, mərkəzin mütəxəssisləri koronavirus əleyhinə vaksinasıya prosesi ilə əlaqədar mart və avqust aylarında keçirilən sorğuların nəticələrini təhlil edib.

Təhlil zamanı respondentlərin seçdiyi "peyvənd olunmuşam", "ətrafımda peyvəndlənənlər varmı", "dost və tanışlarımla vaksinasıya prosesinə cəlb edilib" variantlarının faiz göstəriciləri müqayisə olunub.

Nəticələr göstərir ki, sorğu iştirakçıları arasında "dost və tanışlarımla vaksinasıya prosesinə cəlb edilib" deyənlərin sayı azalsa da, həm özünün, həm də ətrafındakıların peyvənd olduğunu bildiren respondentlərin sayı kəskin artıb. Bu, təbliğat və maarifləndirmə tədbirlərinin gözlənilən nəticəni verdiyini deməyə əsas verir və peyvəndlənmədə könlülük prinsipinin üstünlük təşkil etdiyini göstərir.

Zərdabda koronavirus pandemiyasına qarşı mübarizə tədbirləri davam etdirilir

Zərdab Rayon Polis Şöbəsinin əməkdaşları koronavirus pandemiyasının kütləvi yayılmasının qarşısını almaq məqsədilə tətbiq edilən xüsusi karantin rejimi ilə əlaqədar rayon ərazisində mütəmadi nəzarət-profilaktik tədbirlər keçirirlər.

Daxili İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidmətinin Bərdə regional qrupundan AZƏRTAC-a

verilən məlumata görə, rayon polis şöbəsi əməkdaşlarının qapalı məkanlarda keçirdikləri növbəti tədbirlər zamanı alıcı və satıcılar arasında qayda pozuntusu hallarına rast gəlinib. Qayda pozuntularının aradan qaldırılması üçün profilaktik söhbətlər aparılıb. Sosial məsafənin gözlənilməsi, təneffüs yollarını qoruyan fərdi vasitələrdən istifadənin vacibliyi, yaxud üzgüzlər istifadəsinin zəruriliyi barədə tövsiyələr verilib. Qaydalara əməl etməyan bir neçə nəfərə isə intizam tənbeh tədbirləri tətbiq edililib.

Şuşa Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtıdır

● Klassik irsimiz

O, İbrahimxəlil xanın üçüncü oğlu, Qarabağın axırını xan Mehdiqulu xan Cavanşirin yeganə övlədiydi. Qarabağ xanlığının sonuncu vərəəsi, sarayın "Dürrü yekta"sı (Tək inci) idi. El arasında isə onu "Xan qızı" deyib yüksək ehtiram göstərirdilər...

Atası Mehdiqulu xan 1832-ci ilin avqustunda dünyaya gələn qızına öz anası Xurşidbanunun adını verib. Sonralar həyatda cəhdiyi dard, qıssə isə onu Natəvan edib...

binasının tikilməsi üçün illik gəlirdən xüsusi fond ayrırı Xurşidbanunun xeyirxahlığı dillərə düşüb. Uzaq səhərlərdə təhsil alan azərbaycanlı tələbələrə, yoxsul alim, şair və sənətkarlara yardım göstərmiş. O, yalnız Qarabağda deyil, bütün Qafqazda neçə-neçə sənət sahibini himayə edib.

1873-cü ildə yeddi kilometr uzaqdan, Sarı Baba təpəsində su mənbəyindən Şuşaya su kəməri çəkməsinə yüz min manat xərcləyib. Böyük su ambarı, hamam, buzxana tikdirib. Şəhər əhalisinin gəzinti və istirahət üçün yaşadığı evin günbatanında bağ saldı. Vətənpərvər, fədakar, xalq yolunda malını, varını əsirgəməyən Xan qızının nüfuzu gündən-günə artıb.

O, yalnız şeirlər yazmayıb, incəsənətin bütün növlərinə bələd olub. Qur-

nun ölümündən sarsılan şairənin şeirləri də kədərli olub.

Yaradıcılığa XIX əsrin 50-ci illərindən başlayan, ilk vaxtlar "Xurşid" imzası ilə yazan Xurşidbanu bundan sonra özünə köməkçisi, zəif, taqətsiz xəstə mənəsinə ifadə edən "Natəvan" təxəllüsü götürüb. Onun "Xurşid" imzası ilə qələmə aldığı şeirlərin əksəriyyəti itibabı. Natəvan imzalı əsərləri günümüzdə gəlib çatıb. Onların da çoxu

Nə mən olaydım, ilahi, nə də bu ələm olaydım!
Nə də bu ələm ara dil muğayyedi-qəm olaydım!

misralarındakı kimi dövrdən şikayət, dünyadan giley, ayrılıq fəryatıdır. Natəvanın 1885-1886-cı illərdə yazdığı silsilə şeirlərində yaşlı ananın nələsi var.

Yıxıb bu könlüm evin, eyləyib viran, getmə, Yoxumdur tabü-təvan fırtına, cavan, getmə! Fəda olum sənə mən, səndən ayrılı bilmə, Yağın fəraqın edər qəddimi kaman, getmə.

Natəvanın ömrünün son beş ili çox ağır keçib. Həmin illərdə ata ayrı uşaqları arasında mal-mülk çəkişmələri və ziyətinin çətinləşdirib. Yayaqları, yararı torpaqlarından çıxıb, borca düşüb. Evindən xeyriyyəçilik məqsədilə ayrılmış bir sandıq qızıl pul və qiymətli əşyalar oğurlanıb. Buna görə Arazdan Mil düzünə çəkməyə başladığı arx Kəngərli məntəqəsində yarımqız qalıb.

Dövrü mətbuatda verilən xəbərlərə görə, o, ağır maddi çətinliklərdən ev əşyalarını, zinat əşyalarını açıq satışa çıxarıb. Çəkdiyi iztirabları, sonu götürməyən problemlər Natəvanın vaxtız qocalıb, ağlamaqdan gözleri nurunu itirib, xəstəliyi şiddətlənib. 1897-ci il oktyabrın 1-də vəfat edib. Cənəzəsini camaat Şuşadan Ağdamdakı piyada apararaq Xan qızına ehtiramını bildirib. Natəvan Ağdamda "İmarət" deyilən ailə qəbiristanlığında dəfn olunub. Onun vəfatı yalnız Azərbaycanca deyil, bütün Qafqazda qabaqcıl, maarifpərvər adamları kədərləndirib. "Qafqaz", "Tərəcümən" və başqa qəzetlərdə nekroloqlar, Natəvanın həyat və fəaliyyəti haqqında yazılar dərc edilib.

Sağ ikan bu dünyanın qəhrini çox çəkib Natəvan. Vəfatından bir ərəyə yaxın vaxt keçəndən sonra da erməni gülləsinə "tuş gəlib". 1992-ci il may ayının 8-də Xan qızının vəfatı Şuşa işğal olundu. Şuşalılar yurdundan didərgin düşdülər. Şəhəri talan edən, yaşayış yerlərini, qədim, tarixi-mədəni abidələri uçurub dağıdan düşmənlərin bununda da nifrəti, kını bitmədi. Erməni işğalçıları Azərbaycan musiqisinin beşiyi Şuşanı işğal etdikdən sonra Üzeyir bəy Hacıbəylinin, Bülbülün və Xurşidbanu Natəvanın büstlərini güllələdilər.

2020-ci ildə 44 gün davam edən Vətən müharibəsində qəhrəman Azərbaycan ordusu Ermənistan silahlı qüvvələrini məğlubiyətə uğrattı. Ağdam rayonu işğaldan azad olundu və sonralar müdafiə qüvvələri tərəfindən Natəvanın məqbərəsi də dağıdılmış, qəbir təhçir olunub.

Başı beləli şairənin gözəl diyarı Qarabağ artıq işğaldan azaddır. Şuşa yenidən bütün Azərbaycanın mədəniyyət beşiyi olmağa hazırlaşır. Xan qızının bəbəklərini bünövrəsinə qoyduğu bu səhərdən yenə Azərbaycanın poetik nümunələri, musiqisi, muğamları səslənir.

Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"

● Musiqi xadimlərimiz

İlk Azərbaycan operettasının müəllifi

O, milli musiqi mədəniyyəti tariximizə adını əbədi yazdırmış sənətkarlardan biridir. Əsərləri Azərbaycan musiqi sənəti xəzinəsinin ən dəyərlili nümunələrindəndir. Görkəmli bəstəkar, Əməkdar incəsənət xadimi, Azərbaycan Dövlət Musiqili Komediya Teatrının banilərindən biri Zülfüqar Hacıbəylinin xidmətləri unudulmazdır.

...1884-cü ildə dünyaya göz açdığı şəhər hələ qədim zamanlardan musiqi ənənələri ilə tanınıb. Zülfüqar Hacıbəyli kiçik yaşlarından Azərbaycanın mədəni mərkəzlərindən biri olan, "Qafqazın konservatoriyası" adlandırılan Şuşada bənərsiz sasa malik musiqiçilərin, xanəndələrin ifasını dinləyərək böyüyüb. Bu əsrarəngiz şəhərin musiqi mühiti onu da öz cazibəsinə salıb. O zamanlar Şuşada musiqi məclisləri təşkil edilirdi. İştirak etdiyi həmin məclislərdə Zülfüqar Hacıbəyli üçün unudulmaz olub. O, zəngin Azərbaycan xalq musiqisini derindən öyrənib.

Zülfüqar Hacıbəyli yaradıcılığa məhni janrı ilə başlayıb. XX əsrin ilk onilliklərində dillər əzbəri olan "Kənd qızı", "Çoban qız" və "Əsgər nəğməsi" bəstəkarın ilk məhnləri sayılır. Həmin illərdə qədim Azərbaycan musiqi sənəti yeni ənənələrə zənginləşməkdəydi. XX əsrin əvvəllərində opera və operetta yazmaq Azərbaycan musiqisində yenilik hesab olunurdu. Belə bir vaxtda Zülfüqar Hacıbəylinin qarşısı, görkəmli ictimai xadim, publisist, dramaturf, pedaqoq Üzeyir bəy Hacıbəyli nənki Azərbaycanca, Yaxın Şərqdə ilk operanı - "Leyli və Məcnun"u bəstələyib. Operanın 1908-ci ildə yazılması, səhnəyə qoyulması mədəni həyatımıza böyük töhfədir.

Zülfüqar Hacıbəylinin adı isə musiqi sənətində ilk Azərbaycan operettası olan "50 yaşında cavan" əsərinin müəllifi kimi qalıb. Operetta Azərbaycan səhnəsində komediya janrının ilk nümunəsi hesab edilir. Mətni və musiqisi Zülfüqar Hacıbəyli tərəfindən yazılan əsər üppərdəli və dördşəkillidir. Operettanın ilk tamaşası 1911-ci ilin aprelinde Tiflis şəhərində Güllü Zadəganlar Teatrında təqdim olundu. "50 yaşında cavan" sonralar Bakıda, Naxçıvanda, İrevanda və Şuşada göstərilib.

1911-ci ildə Zülfüqar və Üzeyir bəy Hacıbəyli qarşılıqlı rəhbərliyi ilə opera-operetta artistləri truppası yarandı. Truppaya dövrün məşhur artistləri daxil olub. Repertuarlarında Üzeyir bəy Hacıbəylinin "Leyli və Məcnun", "Əsl və Kərəm"

operaları, "Ər və arvad", "O olmasın, bu olsun" musiqili komediyaları, Zülfüqar Hacıbəylinin "Aşiq Qərib" operası, "Evliyə subay" musiqili komediyası olub. Bakıda, eləcə də Qafqazın bir sıra şəhərlərində tamaşalar göstəriblər. Qastrol səfərlərində truppanın çıxışları böyük alqışlarla qarşılanıb. Sonralar bu truppaya yerinə "Türk aktyorları ittifaqı" yaradılıb.

Zülfüqar Hacıbəylinin 1915-ci ildə bəstələdiyi "Aşiq Qərib" operası da ictimai-mədəni həyatda böyük maraqla qarşılanıb. Xalq rəvayəti əsasında yazılan operanın librettosu Üzeyir bəy Hacıbəylinindir. Əsər musiqişünasların qənaətinə, Azərbaycan bəstəkarlarının yaradıcılığına yeni bir cərəyan gətirib. Zülfüqar Hacıbəylinin yaradıcılığında mühüm yer tutan "Aşiq Qərib" operasının səhnəyə yolu asan olmasın. Ancaq opera Azərbaycan ictimaiyyətinin diqqətini çəkib. Əsər 1916-cı il mayın 13-də Hacı Zeynalabdin Tağıyevin teatrında tamaşaya qoyulub. Dövrü mətbuatda tamaşa barədə geniş yazılar dərc olunub.

1917-ci ildə Zülfüqar Hacıbəyli "Üç aşiq və ya Məlikməmməd" adlı fantastik süjetə malik operanın səhnəyə qoyulmasına say göstərmiş. Bunun üçün xüsusi geyimlər hazırlatdırıb. Amma sovet hökumətinin təzyiqi nəticəsində əsərin tamaşaya qoyulması mümkün olmayıb.

"Kölə qadınların rəqsi" adlı simfonik pyesini 1932-ci ildə bəstələyib. "Kölə qadınların rəqsi" əsəri müəllifin böyük şöhrət gətirib. 1935-ci ildə oğlu, məşhur dirijor və bəstəkar Niyazi və Cəfər Cəfərlinin eyni adlı pyesi əsasında çəkilən ilk səslə Azərbaycan filminə - "Almaz" musiqi yazıb.

1937-ci ildə ölkədə repressiya qasırğası qopur. Bu siyasi bəla Hacıbəylinin nəslindən də yan keçmir. Nəslin istedadlı övladları doğma yurduna həsrət qalır. Vətəndə olanlar da daim təşviş, səksəkə içərisində yaşayıb, sağlamlıqlarını itirir.

Sonra ikinci Dünya müharibəsi başlayıb. Müharibə Azərbaycanı da kədərləndirib, səfərlərini, o ağır illərdə Azərbaycanın gələcəyini düşündən sənətkarlar yazı-yaradıblar.

Qarşılaşdığı ziddiyyətli mənasibətlərə, haqsızlıqlara, ədalətsizliklərə mərdliklə dözən Zülfüqar Hacıbəyli milli musiqimizin inkişafında bacarığını əsirgəməyib. O, musiqi sənətində xidmətlərinə görə 1943-cü ildə Əməkdar incəsənət xadimi adına layiq görülüb.

Azərbaycan klassik musiqisinin formalaşmasında da Zülfüqar Hacıbəylinin rolu böyükdür. Ümumiyyətlə, onun yaradıcılığı çoxşaxəlidir. Zülfüqar Hacıbəyli "Aşiq Qərib" operasının, "Əlli yaşında cavan", "On bir yaş arvad", "Evliyə subay" musiqili komediyalarının, "Kölə qadınların rəqsi" simfonik əsərinin, xalq çalğı alətləri orkestri üçün çoxşaxəli Fikrət Əmirova birgə hazırladığı "Cəngi" və başqa əsərlərin müəllifidir. Zülfüqar Hacıbəylinin son əsəri 1950-ci ildə Zakir Bağirova birlikdə yazdığı kantata olub.

Ölüm onun böyük həvəslə yaradıcılıqla məşğul olduğu bir vaxtda haqlayıb. Zülfüqar Hacıbəyli 1950-ci il sentyabrın 30-da Bakı şəhərində vəfat edib. Altmış altı il ömür sürmüş bəstəkarın "Nüsbə" və "Üç aşiq və ya Məlikməmməd" əsərləri yarımqız qalıb...

Musiqi sənətimizin inkişafında onun mənsub olduğu nəslin nümayəndələrinin müstəsna xidmətləri var. Azərbaycan dirijorluq sənətinin inkişafı Zülfüqar Hacıbəylinin oğulları - Niyazi və Çingiz Hacıbəyilərin adı ilə bağlıdır.

Zülfüqar Hacıbəyli sonradan böyük şöhrət qazanan bir çox musiqiçinin ustası olub, onların incəsənətdə formalaşmasına böyük təsir göstərmiş. Kiçik qardaşları Üzeyir bəy və Ceyhun bəy, oğlanları Maestros Niyazinin və Çingizin, eləcə də Müslüm Maqomayevin, Hüseyn Əbrəlinin yaradıcılığına onun danılmaz təsiri olub.

Z.FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"

Sonuncu Qarabağ xanının "Tək inci"si

Xurşidbanu Natəvana belə yüksək ehtiram göstərilir

Sonuncu xanın balaca, əziz qızının ilk tərbiyəçiləri sarayın təcürbəli daye və müəllimləri olublar. Məktəb yaşına çatdıqca isə evdə alim və sənətkarlardan dərslər alıb, "Quran" ayələrini, dini əhəmləri əzbərləməklə kifayətlənə-məyib, dünyəvi elmlərdən də xəbərdar olub. Ərəb və fars dillərini öyrəndikdən sonra mütaliə ilə məşğul olmağa başlayıb. Klassik şeirin qayda-qanunlarını mənimsəyib, Şərqi məşhur şairlərinin nadir kitablarını, əlyazmalarını oxuyub.

Döğmə şəhəri Şuşanın şeiri, musiqi mühiti onun da xeyallərini pərvəzləndirib. Qohumları Qasım bəy Zakir, Mirzə Camal Cavanşir Qarabağlı, Mirzə Adıgözlü bəy Qarabağlı və Əhməd bəy Cavanşirin əsərlərini, ədəbi söhbət, məsləhət, müzakirə və mübahisələrinin Xan qızının dünyagörüşünün, bədii zövqünün formalaşmasında rolu olub.

Xarici və daxili vəziyyətin ciddi şəkildə gərginləşdiyi, xan ailələri üzərində nəzarət gücləndirildiyi bir dövrdə boya-başa çatıb. Və siyasət onun da həyatına təsirli keçməyib. Tarixçilərin qənaətinə, həmin vaxtlar Xurşidbanu Xasay xan Usmiyevlə izdivacə məcbur edilib. Başqa bir ehtimala görə, Vorontsov-Daşkovun şəxsi yaveri Xasay xan Tiflisdə mülk iddialarında göstərdiyi köməyin müqabilində Xurşidbanu evlənməyi təklif edib. 1850-ci ilin payızında Şuşaya gələn Xasay xan toy edib. Sonra Xurşidbanunu Dağıstana öz doğma kəndinə aparıb.

Xasay xan qulluğu ilə əlaqədar Tiflisə qayıdıb. Xan qızı da beş ilə yaxın bu şəhərdə yaşamaq məcburiyyətində qalıb. O, gözəl, səfəli Tiflisi bəyanıb. Ancaq çox vaxt yalnız qaldığı bu şəhərdə qəriblik hissi edib, darıxıb. Ancaq Xan qızı bu hüznü dıtyğulara zərif, incə qəlbi təslim etməyib. Tiflisdə rus, gürcü mədəni cəmiyyətlərinə qoşulub. Uç dildə sərbəst danışan, gözəl tərbiyə almış, əsilzadə xanım cəmiyyətdə maraqla qarşılanıb. Tiflis mühiti, Qafqazın çoxməhəlli mədəniyyəti ilə tanışlıq Xurşidbanunun şair və rəssam kimi formalaşmasına böyük təsir göstərmiş.

O, bir sıra vilayət və şəhərlərə səyahət edib. Vladıqafqaza, Dağıstana, Şirvan, Bakıya, Gəncəyə, Naxçıvana səfərlərində yüksək rütbəli dövlət qulluqçuları, yazıçı, alim və səyyahlarla görüşüb. 1858-ci ildə Bakıda məşhur fransız yazıçısı Aleksandr Düma ilə qarşılaşıb. Həyat yoldaşı Xasay xanın fransız dilində "əsl parisi kimi" danışması qonağı həm heyretləndirib, həm də məmnun edib, dostlaşıb, birlikdə Aşeronda gəzintiye çıxıblar. Vidalaşarkən bir-birinə qiymətli hədiyyələr təqdim ediblər. Bu görüş barədə təəssüratlarını məşhur yazıçı "Qafqaza səyahət"ində qələmə alıb. Düma kitabında Xan qızının Bakıda Şix kəndinə daş yol çəkdirməsində haqqında məlumat verib.

Xurşidbanu dörd il övlad həsrəti çəkib. 1854-cü ildə həyat yoldaşı Xasay xanla Bakıya gəlib. Şix kəndindəki Bi-biheybət məscidini ziyarət etdikdən bir il sonra onların oğlu olub. Uşağa Xan qızının atası Mehdiqulu xanın adını veriblər. 1856-cı ildə isə qızları Xanbikə dünyaya gəlib.

Xasay xan Usmiyev anasının vəfatından sonra ailəsinin təkidi ilə vətəniyə dönməli olub. Həyat yoldaşı Xurşidbanunu, uşaqlarını da özü ilə aparmaq istəyib. Ancaq Xan qızı Dağıstanda həmişəlik yaşamaq istəməyib. Onlar 1864-cü ildə ayrılıblar. Xurşidbanu övladları ilə Şuşaya gəlib. 1869-cu ildə ikinci dəfə ailə qurub. Rəliyyəti içərişindən çıxımsı, kasıb Seyid Hüseyni seçdiyinə görə Xan qızını ömrünün sonundakı töhmətləndiriblər. Bu cəsarətindən hiddətlənən bəylər, mülkədarlar onu övladları ilə sınağa çəkiblər. Ailəsinə itti-laf salıblar. Oğlu Mehdiqulu xanın evdən baş götürüb getməsinə nail olublar.

Ancaq Xurşidbanunu nə xeyrixah eməllərdən, nə də poeziyadan pəri-kirdə biliblər. Tədqiqatçılar qeyd edirlər ki, 1870-1880-ci illər Xan qızının həyatında və yaradıcılığında yeni mərhələ başlayıb. İctimai-mədəni tədbirlərdə fəal iştirak edib, maarifin, mədəniyyətin təbliğinə çalışıb. Yol-ların, körpülərin salınması, məktəb

duğu ziyafətlərdə, məclislərdə müxtəlif sənət adamları, ziyalılar iştirak edib. Firudin bəy Köçərlinin "XIX əsr ədəbiyyatının xoşbəxt zamanı" adlandırdığı o dövrdə Xan qızı Qarabağ ədəbi məclislərinin fəaliyyətində mülkiyyət xidmətlərini göstərmiş. 1872-ci ildə onun təşəbbüsü və maddi yardımını əsas qoyulan "Məclisi-üns" ədəbi məclisinə otuzə yaxın şair toplaşmış. Firudin bəy Köçərlisi Şuşa ədəbi məclislərinin şeirimizin inkişafındakı rolundan behs edərək bildirib: "Xüsusi Qarabağ şairləri nəhəng qartallar kimi Şuşa dağlarının poetik zirvəsində məskən salaraq, öz fəvqolərindən poeziyaya ton verməmişlər".

Xurşidbanunun iyirmi ilədək rəhbərlik etdiyi "Məclisi-üns"də Azərbaycan, fars, hətta çığatay dilində dəyərlilərin toplanması, Məclisdə klassiklərdən tərcümələr edilib, Xaqani, Nizami və Füzuli kimi qüdrətli şairlərin əsərlərinə nəzirlər yazılıb. Qarabağ şairləri Azərbaycanın bir çox şəhərləri ilə yanaşı, Tiflis, Orenburq, Həştərxan, Buxara, Mərv, Bağdad və başqa şəhərlərdə də ədəbi əlaqə saxlayıblar. Tədqiqatçılar qeyd edirlər ki, şeirlərin bir qismi məşğələ zamanı məclis üzvlərinin bədhəzən söylədikləri beyt və ya misralardan qoşulub. Bu məclislərdə tanınmış şair, musiqiçi və rəssamların sənətkarlığına diqqət göstərilib, onların incəsənətə gətirdikləri yenilik müzakirə edilib. Dövrünün tanınmış şairlərindən biri olan Xan qızının "Eylər", "Gətirir", "Mən idim", "Sən idin", "Bənəzdədim", "Ölürəm" və başqa qəzəlləri dillər əzbərinə çevrilib. Şeirlər müasirləri arasında əlyazma şəklində yayılıb. Qarabağ, Şəki, Şirvan, Bakı, Quba, Gəncə, Naxçıvan, Ordubad şairləri onun əsərlərindən təsirlənərək onlara nəzire və təxmis yazıblar.

Ancaq Qarabağ bəylərinin bir çoxunun bitməyən düşmənciliyi şairənin rahatlığını elindən alıb. Xan qızının böyük dərdi, könlünün ən ağır yarası isə oğlu Mir Abbasın xəstələnməsi və yeddi yaşında vəfat etməsi olub. Oğlu-

● Yaddaş

Qədim şəhərdə sənətkarlıq

İbrahimxəlil xanın və Mehdiqulu xanın hakimiyyəti dövründə Şuşa iri sənətkarlıq və ticarət mərkəzinə, Qafqaz, Rusiya, Türkiyə, Almaniya, Böyük Britaniya və digər ölkələrdən idxal üçün cəlbəddici məkana çevrilmişdi.

Şuşa sənətkarlarının məmulatları çox məşhur idi, onları əldə etmək üçün xarici ölkələrdən bura tacirlər gəlirdi. Məhsula tələbat şəhərdə ustaların, usta köməkçilərinin, kiçik müəssisələrin, sənətkarlıq sexlərinin çoxalmasına və keyfiyyətin yüksəlməsinə səbəb olubdu.

Tarixi mənbələrdə XVIII əsrin sonu-XIX əsrin əvvəllərində artıq Şuşada çoxlu sayda məmulatçıların və 2 mindən çox sənətkarın fəaliyyət göstərdiyi bildirilir. 1809-cu ilin məlumatına görə, o dövrdə qala şəhərdə 1500 toxucu dəzgahı vardı. Bu da ən azı 1500 sənətkar demək idi.

Şuşada sənətkarlar şəhərin ən zəngin sakinləri hesab olunurdu, onlar bu gözəl məkənin baxımlı yerlərində, bahalı evlərdə yaşayıb və vaxt keçdikcə tacirlərlə birgə şəhər əhalisinin yarısını təşkil edirdi.

Statistikaya əsasən, XX əsrin əvvəllərində Şuşada artıq

870 emalatxana, 2 minə yaxın dükən vardı. 1830-cu ildə burda 200 tacir ailəsi, 266 sənətkar yaşayırdı. Bu dövrdə sənətkarların sayı 10 dəfə, tacirlərin sayı 7,5 dəfə artmışdı.

Demək olar ki, bütün ailələrdə tikmə, xalçaçılıq və toxuculuq dəzgahları var idi. Bir ailənin yun və ipək məmulatları tələbatı ailə üzvləri tərəfindən ödənilirdi. Evdə rəngkarlıq, dəri emalı, sabun bişirmə işləri həyata keçirilirdi. Burada həm də xırd dəlgərlik işləri də görülürdü. Mis qab-qacaq, zərgerlik məmulatları, ayaqqabı, üst geyimləri, xalçalar və bəzən silahlar müştərinin sifarişinə əsasən hazırlanırdı.

Şuşa sənətkarları şəhərin sıx məskunlaşmış məhəllələrində, xüsusən də Rastabazar və Aşağıbazarıda işləyirdilər. Adətən bir sahənin sənətkarları eyni küçədə və ya məhəllədə yaşayırdı. Məsələn, dəmirçilər Şeytanbazarı, şirniyyatçılar Rastabazarda, zərgerlər İrevan küçəsində məskunlaşmışdılar. Bəzi emalatxanalar karvansaralarda yerləşirdi. Şəhərin ən yaxşı karvansarası hesab olunan Mirsahib oğlu Məşədi Sükrün karvansarasında 30-a yaxın dükən var idi.

Qədim Şuşada sənət növlərinin böyük əksəriyyəti nəsil-dən-nəslə ötürülürdü.

XIX əsrin sonunda Şuşada zərgerlik sənəti inkişafının zir-

vəsinə çatmışdı. Yerli ustalar dünyanın ən yaxşı zərgerlərindən hesab olunurdu. Xaricdə Şuşa ustalarının hazırladığı zərgerlik məmulatları yüksək qiymətləndirilirdi. Yerli əhali arasında gümüş və qızıldan toqqaqlar, həm sadə, həm də bəzədilmiş üzükler məşhur idi. Şuşanın zərgerlik məmulatlarını hətta kasıb ailələr toy günü gəlinlərə hədiyyə edirdilər.

Şuşa xalçaçılıq sənətinin əsas mərkəzlərindən olub

Dünya bazarında Şuşa xalçaları "Qarabağ xalçaları" kimi tanınıb. XIX əsrin 80-90-cı illə-

rinde Şuşada xalçaçılıq məhə-sulları həcminə və keyfiyyətinə görə birinci yeri tuturdu. Xalça məmulatları arasında lifsiz xalçalar, cecim, xurcun, çuval, məfrəş kimi məmulat-lara böyük tələbat var idi. Xalçaların keyfiyyəti və rəqabətqabiliyyətliliyi əsasən rənglərin saflığı və dayanıqlığı ilə müəyyən olunurdu. Şuşada bununla əlaqədar çoxlu sayda rəngləmə emalatxanaları mövcud idi.

Şuşa sənətkarları metal və taxtadan qab-qacaq və yəhər, qızı və gümüşdən məişət əşyaları hazırlayırdılar. Məişət qab-larının əksəriyyəti qırmızı miz-dən düzülürdü. Qabların üzəri-nə bitki ornamentləri və səh-nəciklər çəkilirdi. Bu cür qablar sənət əsəri hesab olunurdu.

Ən qədim sənətlərdən biri də duluculuq idi. Su, şərbət, süd və yağ saxlamaq üçün sadə gil qablar sakinlər arasında çox məşhur idi.

Zaman keçdikcə məhsullar təkə sifarişlə deyil, həm də bazara çıxarmaq üçün hazırlanırdı. Kiçik kустar müəssisələr fabriklərə çevrildi.

Şuşa Azərbaycanın qədim tarixə malik olan şəhər mədəniyyətinin nadir və təkrarsız incələrindən biridir.

"Azərbaycan"

● Fotoetüd

Şuşada keçirilən "Xaribülbül" Musiqi Festivalından

Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyi Ermənistanın Qarabağda separatçılığı təşviq edən bəyanatlarını sərt şəkildə pisləyib

Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat Xidməti İdarəsi Ermənistan rəsmilərinin Azərbaycan ərazilərində separatçılığı qızışdıran bəyanatlarına dair məlumat yayıb.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat Xidməti İdarəsindən AZƏRTAC-a daxil olan məlumatda bildirilib: Ermənistanın Baş naziri və bu ölkənin Xarici İşlər Nazirliyinin sentyabrın 2-də Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində separatçılığı təşviq olunmasına xidmət edən bəyanatlarını qətiyyətlə pisləyirik.

Azərbaycanın tarixi və beynəlxalq hüquqi çərçivədə mövcud olan ərazilərinə qarşı əsassız iddialarından, tarixin saxtalaşdırılmasından əl çəkməyən, beynəlxalq hüquq prinsiplərini kobudcasına pozan, yürütdüyü təcavüzkar siyasət səbəbindən düşdüyü acınacaqlı vəziyyətdən nəticə çıxarmayan bir ölkənin heç bir çərçivəyə sığmayan bu davranışı yalnız xəstə təxəyyülün nəticəsidir.

Ermənistan rəsmiləri istədikləri qədar tarixi faktları və hüquqi yanlış təqdim etməyə çalışsalar da, lakin bu, həqiqətləri dəyişməyəcək. Qarabağ Azərbaycanın tarixi ərazisidir, beynəlxalq tanınmış ərazilərinin ayrılmaz tərkib hissəsidir.

Ermənistan hələ 1980-ci illərin sonlarından başlayaraq Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətinə açıq iddialar irəlilədir və təcavüzkar separatçılığı dəstəkləyir. Məlumdur ki, Azərbaycanın icazəsi olmadan Dağlıq Qarabağın birtərəfli qaydada ayrılması sovet qanunlarına zidd idi və bu, hələ o zaman ilk konstitusiyaya səviyyəsində təsdiqlənmişdir.

Oz müqəddəratını müəyyən etmək hüququna istinad edən Ermənistan rəsmiləri, 1991-ci il dekabrın 10-da Qarabağda separatçıların keçirdiyi "müstəqillik referendumunun" muxtar vilayətin hüquqi baxımdan tərkib hissəsini təşkil etdiyi Azərbaycanın razılığı olmadan və bu bölgənin Azərbaycanın əhalisinin iştirakı olmadan keçirildiyini söyləmişlər.

Azərbaycanın Qarabağ bölgəsinin Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən 30 ilə yaxın hərbi işğal altında saxlanıldığı, bir milyondək azərbaycanlının fundamental hüquqlarının pozulduğu faktının üzərindən də erməni rəsmiləri susqunluqla keçirir.

Bu və digər faktları, Ermənistanın əsassız və destruktiv mövqeyini, beynəlxalq təşkilatların qərarlarını uzun illər ərzində dəfələrlə rəsmi bəyanatlarında səsləndirib. Onilliklər ərzində nümayişgöy danışıqlar yolu ilə həll etmək üçün strateji səbir nümayiş etdirirdi. Təcavüz siyasətindən əl çəkməyən Ermənistanın növbəti hərbi təxribatına cavab olaraq başlanılan 44 günlük Vətən müharibəsi nəticəsində beynəlxalq ədalət və Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü bərpa etdik. Bundan sonra Azərbaycan ərazilərinə qarşı hər hansı iddialara çıxış etmək və ərazilərimizdə aqressiv separatçı meyilləri qızışdırmaq cəhdləri tərəflərimizdən qətiyyətlə alınacaq və lazımı şəkildə cavablandırılacaqdır.

Bölgədə yaranmış yeni realıqlar fonunda Ermənistanın sərgilədiyi destruktiv davranışın nəinki heç bir perspektivi yoxdur, əksinə, bu mövqə Ermənistanı səfalətə sürükləyir".

Leyla ABDULLAYEVA: "Ermənistanın xarici işlər nazirinin diqqətinə çatdırırıq ki, hazırda tərəflərin imzaladığı bəyanatların icrasının zamanıdır"

Ermənistan xarici işlər naziri Ararat Mirzoyan Rusiyanın RİA xəbər agentliyinə müsahibəsində rəsmi İrəvanın bu gündək sərgilədiyi ənənəvi beynəlxalq hüquqa zidd və Azərbaycanı qarşı ərazi iddialarını əks etdirən mövqeyini təkrar edib.

Erməni xarici işlər naziri Azərbaycanın beynəlxalq sərhədləri çərçivəsindəki ərazilərində aqressiv separatçılığı qızışdırmaq, bəhs etdiyi "sülh və təhlükəsizlik strategiyasının" saxtakarlıqdan başqa bir şey olmadığını və bu ölkənin hələ də təcavüz siyasətindən əl çəkmədiyini açıq şəkildə göstərib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirləri Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat Xidməti İdarəsinin rəisi Leyla Abdullayeva Ermənistan xarici işlər nazirinin RİA agentliyinə müsahibəsinə dair şərhində yer alıb.

Leyla Abdullayeva bildirib: "Ermənistanın yeni xarici işlər nazirinin diqqətinə çatdırırıq ki, Azərbaycan ərazi bütövlüyünü beynəlxalq hüququn tələblərinə uyğun olaraq təmin edib və hazırda tərəflərin imzaladığı bəyanatların icrasının zamanıdır. Bu realıqla dərk etmək Ermənistan tərəfinin maraqlarındadır, çünki ölkə, nəhayət, yalan və xülyalara son verərək, gələcək inkişaf və tərəqqiyə köklənə bilər.

Ölkəmiz dəfələrlə beynəlxalq hüquq prinsipləri əsasında münasibətləri normalaşdırmaq tərfədar olduğunu bəyan edib. Ermənistan tərəfinin revanşist bəyanat və davranışları isə bu ölkənin hələ də beynəlxalq hüquq prinsiplərinə əsaslanan qonşuluq siyasətinə hazır olmadığını nümayiş etdirir.

Azərbaycan Respublikasının Minatəmizləmə Agentliyi yanında İctimai Şuranın ilk iclası keçirilib

Azərbaycan Respublikasının Minatəmizləmə Agentliyi yanında İctimai Şuranın ilk iclası keçirilib. Agentlikdən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, iclasda fəaliyyət planı müzakirə edilmiş, gələcək işlərlə bağlı istiqamətlər müəyyənləşdirilib. Görüş çərçivəsində İctimai Şuranın rekvizit və atributları haqqında fikir mübadiləsi aparılıb.

ANAMA yanında fəaliyyət göstərən İctimai Şuranın sədri Umud Mirzəyev qeyd edib ki, üzvlər fəaliyyətlərini genişləndirməli, işğaldan azad edilən ərazilərdə mina və partlamamış hərbi sursatla yüksək çirkənləmə səviyyəsini həm yerli, həm də beynəlxalq ictimaiyyətin nəzərinə çatdırmalıdır.

İclasda müzakirə mövzularından biri də Azərbaycanca mövcud vəziyyətə dair İctimai Şuranın üzvləri tərəfindən BMT-nin mina və partlayıcı sursatların təhlükəsizlik aradan qaldırılması məsələləri üzrə ümumdünya vəkili Daniel Kreyqe müzakirəyə bağlı olub. Müzakirət məktubunun məzmunu müzakirə edilmiş, müvafiq əlavələrdən sonra yaxın müddətdə minaların və partlayıcı sursatların təhlükəsizlik aradan qaldırılması ilə bağlı BMT-nin global müdafiəçisinə ünvanlanacaq. Məqsəd vətəndaşların həyatını qorumaq, bölgəyə sülh və firavanlıq gətirmək səylərinə töhfə verməkdir.

İclasda vurğulanı ki, İctimai Şura üzvləri azad olunan ərazilərdə işğar sərəfləri planlaşdırır, maarifləndirmə və bu sahədə təhsil üzrə təklifləri müzakirə edir, gələcək fəaliyyət istiqamətlərini müəyyənləşdirirlər.

Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dövlət Sosial Müdafiə Fondu PHŞ açıq tender elan edir

Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun Xüsusi Şərtlərlə Təyinat üzrə Mərkəzi Filialı və Sosial Ödənişinin Təyinatı üzrə Mərkəzi Filialının inzibati binasının əsaslı təmir işlərini, avadanlıqların və inventarların satın alınması

Tender iştirakçısına təklif edilir ki öz tender təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış şəklində ikitəzərli yazılı surətdə təqdim etsinlər.

Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı maliyyə, texniki imkanlara və təcrübəyə malik olmalıdırlar.

Tenderdə iştirak etmək istəyən təşkilatlar əvvəlcədən məbləğdə iştirak haqqını göstərilən hesaba köçürdükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş Əsas şərtlər toplusunu Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, Həsən Bay Zardabi, 80 (telefon: (012) 530 29 03 e-poçt: tender@social.gov.az) ünvanından ala bilərlər.

Tender 1 LOT üzrə keçirilir.
İştirak haqqı: 500,00 (beş yüz) manat
VÖEN: 1300050781
Bank: Dövlət Xəzinədarlıq Agentliyi
H/h: AZ46CTRE000000000007018504
M/h: AZ41NABZ01360100000000003944
VÖEN: 1401555071
SWIFT: CTREAZ22
Büdcə gəlirlərinin təsnifat kodu: 142330
Büdcə səviyyəsinin kodu: 4

"Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununun 29.4-cü maddəsinə əsasən, tenderdə iştirak haqqı geri qaytarılmır.

İddiaçıların tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- İddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;
- Tender təklifi (təkliflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- Tender təklifi dəyərini 1 faizi haqmda bank təminatı (tender təklifinin təminatının qüvvədə olma müddəti tender təklifinin qüvvədə olma müddətindən 30 bank günü çox olmalıdır);
- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərinin, habelə son bir il ərzində (fəaliyyəti dayandırdığı müddət nəzərə alınmadan) vergidəyicisinin Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsinə müvafiq olaraq ödənilməsinə əsasən yerinə yetirilməsi hallarının mövcud olmaması (Üçüncü ölkəyə vergi ödənilməsinin təminatı);
- İddiaçının son bir illik fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti (2020-ci il üzrə);
- İddiaçının son bir illik maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı. Bank hesabında qalıq vəsaiti və ya kredit xətti imkanı ən azı 1300000,00 manat olmalıdır (əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial təsdiq edilməsi mütləqdir); Müvafiq orqandan tələb olunan sənədin cari aya əhatə etməsi mütləqdir;

nə elektron formada alınmışa, notarial təsdiq edilməsi mütləqdir); Müvafiq orqandan tələb olunan sənədin cari aya əhatə etməsi mütləqdir;

7. Satınalma müqaviləsinin icrasını təmin etmək üçün müvafiq sahədə peşəkarlığının, təcrübəsinin, texniki imkanlarının, işçi qüvvəsinin, idarəetmə sənədlərinin, eləcə də digər imkanlarının olması barədə təsdiqlənmiş sənəd (Məlumatlandırma (podrat) tərtibatından hazırlanır);

8. Satınalma müqaviləsinin bağlanması sahəliyyətinin olması (məlumatlandırma (podrat) komisiyası qurumunun dövlət rəyindən çıxarışın və vergi uçatunda olduğunu təsdiq edən sənəd (notarial təsdiq edilməsi);

9. Mikro, kiçik və orta sahibkarlıq meyarlarına uyğun olması barədə məlumat (Dövlət Statistika Komitəsindən alınmalıdır. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial təsdiq edilməsi mütləqdir); 10.05.2021-ci il tarixindən sonra alınmış arayış qəbul ediləcəkdir;

10. Öz əmlakından sərbəst və məhdudiyyətsiz istifadə etmək imkanı, habelə ödəmə qabiliyyəti olması (Üçüncü ölkəyə vergi orqanından alınmalıdır. Əgər sənəd elektron formada alınmışa, notarial təsdiq edilməsi mütləqdir); Müvafiq orqandan tələb olunan sənədin cari aya əhatə etməsi mütləqdir;

11. Müflis əlan olunmaması, əmlak üzərinə həbs qoyulmaması, dövlətə yönəlməmiş girovun olmaması, məhkəmənin qərarı ilə kommersiya fəaliyyəti dayandırılması şübhə olmaması barədə məlumat (Kommersiya məhkəməsinin alınmalıdır); Müvafiq orqandan tələb olunan sənədin cari aya əhatə etməsi mütləqdir;

12. Satınalma prosedurlarının başlanmasından əvvəlki 5 il ərzində özlərinin, habelə işlərini idarə edənlərin, qulluqçularının peşəkar fəaliyyətləri, yaxud satınalma müqaviləsinin bağlanması üçün ixtisas göstəricilərinin yanlış göstərmələri ilə əlaqədar cinayətə görə məhkum olunmaması, yaxud onların müvafiq peşə fəaliyyətləri ilə məşğul olmasının məhkəmə qərarında qadağan edilməsinə barədə məlumat (Məlumatlandırma (podrat) Daxili İşlər Nazirliyindən və ya "ASAN xidmət" mərkəzlərindən (məhkumluq ilə bağlı arayış) alır. 23.08.2021-ci il tarixdən sonra alınmış arayış qəbul ediləcəkdir);

13. Müvafiq sahəliyyəti fəaliyyəti növünün həyata keçirilməsi və ya müəyyən hərəkətləri yerinə yetirməsi üçün müvafiq lisenziyaya və ya icazəyə malik olması təsdiq edən sənəd.

Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (əsl və surəti) tərtib olunmalıdır (kənci dilde olan tender sənədləri Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır). Tender proseduru "Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun keçiriləcəkdir.

Açıqlıqda iddiaçıların səlahiyyətli nümayəndələri iştirak edə bilərlər. İddiaçıların tenderdə iştirak etmək üçün ixtisas göstəricilərinə dair sənədləri 24.09.2021-ci il saat 16:00-a qədər və tender təklifi ilə bank təminatı möhürlənmiş ikitəzərli 04.10.2021-ci il saat 16:00-a qədər Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, Həsən Bay Zardabi, 80 ünvanında yerləşən Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun Aparatına təqdim etməlidirlər. Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş sənədlər qəbul ediləcəkdir. İddiaçıların təklifləri 05.10.2021-ci il saat 16:00-da H.Zardabi, 80 ünvanında yerləşən Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun Aparatında Tender komissiyasının iştirakı ilə aparılacaqdır. Açıqlıqda iddiaçıların səlahiyyətli nümayəndələri iştirak edə bilərlər.

Tender komissiyası

«AZƏRBAYCAN» qəzetinin reklam xidməti 539-49-20

OXUCULARIN NƏZƏRİNƏ! "AZƏRBAYCAN"

qəzetinə 2021-ci il üçün abunə yazılışı kampaniyası davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatçıyı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

- "Azərmatbuatçıyı" ASC (012) 440-46-94, (012) 441-19-91
- "Azərpoçt" ASC (012) 598-49-55, (051) 225-02-13
- "Qaya" firması (012) 566-77-80, (050) 214-40-53
- "Kaspi" MMC (012) 432-39-55, (012) 510-82-24
- "Region Press" MMC (055) 316-79-01, (050) 316-79-01
- "Soma-M" MMC (012) 594-09-59
- "Ziya" LTD (012) 497-76-96, (050) 306-77-22
- "Pressinform" MMC (012) 598-49-52, (070) 340-01-00
- "City press" MMC (055) 819-09-26

1 illik	124,80 (yüz yirmi dörd manat səksən qəpik) manat
6 aylıq	62,40 (altmış iki manat qırx qəpik) manat
3 aylıq	31,20 (otuz bir manat iyirmi qəpik) manat

Hörmətli oxucular!
Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzləşsəniz, redaksiyaya (012) 539-59-33 nömrəli telefona zəng vura bilərsiniz.

ABUNƏ YAZILMAĞA TƏLƏSİN!

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti məişət avadanlıqlarının satın alınması məqsədilə müsabiqə elan edir

Müsabiqədə iştirak etmək istəyən şəxslər www.asco.az sahifəsinə daxil olmaqla elanlar bölməsindən əlavə sənədləri və ətraflı məlumatı əldə edə bilərlər. Müraciət üçün son müddət 16 sentyabr 2021-ci il saat 17:00-dəkdir. Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (əsl və surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildəki tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə edilməlidir).

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunan sənədlər qəbul ediləcəkdir.

Ünvan: Bakı şəhəri, Neftçilər prospekti, 2.
Əlaqə telefonu: (012) 404-37-00, daxili: 1263.

Tender komissiyası

"Bakı Şəhər Əsaslı Tikinti və Təmir" MMC Bakı şəhəri Yasamal rayonu, 99 sayılı körpələr evi-uşaq bağçasının əsaslı təmirinə dair layihə-smeta sənədlərinin hazırlanmasının satın alınması üçün kotirovka sorğusu elan edir

Kotirovka sorğusunda iddiaçı kimi iştirak etmək istəyənlər Bakı şəhəri, N.Rəfiyev küçəsi, 17 nömrəli ünvana müraciət edə bilərlər (əlaqələndirici şəxs: Əhməd Məmmədov, telefon: 012 496-52-05).

İddiaçıların kotirovka təklifini imzalanıb möhürlənmiş zərfdə 17 sentyabr 2021-ci il saat 18:00-dan gec olmayaraq yuxarıda göstərilən ünvana təqdim etməlidirlər. Göstərilən müddətdən gec təqdim olunan kotirovka təklifləri baxılmadan geri qaytarılacaqdır. Kotirovka təklifləri Bakı şəhəri, N.Rəfiyev küçəsi, 17 nömrəli ünvanda 20 sentyabr 2021-ci il saat 11:00-da açılacaqdır. İddiaçıların və onların səlahiyyətli nümayəndələrinin zərflərinin açılış prosedurları iştirak edə bilərlər.

Tender komissiyası

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Azərbaycan Respublikası Prokurorluğunun kollektivi Bakı Şəhər Prokurorluğunda Təşkilat və icraya nəzarət şöbəsinin böyük prokuroru Emil Qədimova atası

İBRAHİM MÜƏLLİMİN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin "Azdövsütəslayihə" İnstitutunun kollektivi Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Zaur Mikayılova atası

RAUF MÜƏLLİMİN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının sədri, Milli Məclisin deputatı Səttar Möhbəliyev və AHİK-in kollektivi Qəbələ Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Səbuhi Abdullayev əzizi

SÖHRAB SALMANOVUN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı ASC-nin kollektivi cəmiyyətinin sədri Zaur Mikayılova atası

RAUF MİKAYİLOVUN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı ASC-nin rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Hidrotexnika və Meliorasiya Elm-İstehsalat Birliyinin baş direktoru, aqrar elmləri doktoru, professor

AĞAMİR HƏŞİMOVUN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin "Azdövsütəslayihə" İnstitutunun kollektivi Azərbaycan Hidrotexnika və Meliorasiya Elm-İstehsalat Birliyinin baş direktoru, professor

AĞAMİR HƏŞİMOVUN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

Bakı Şəhər Nərimanov Rayon Məhkəməsinin kollektivi Məhr Yolçiyeva atası

MALİK YOLÇİYEVİN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Baba Rzayev və "Azərnerji" ASC-nin kollektivi Milli Məclisin deputatı Cavanşir Paşazadəyə əzizi

FAMİL MİRİYEVİN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Əhməd Əhmədov Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı ASC-nin sədri Zaur Mikayılova atası

RAUF MİKAYİLOVUN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Əhməd Əhmədov Azərbaycan Hidrotexnika və Meliorasiya Elm-İstehsalat Birliyinin baş direktoru, aqrar elmləri doktoru, professor

AĞAMİR HƏŞİMOVUN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

"Azneftemas" ASC-nin prezidenti Şahmar Vəliyev Salyan rayon prokuroru Firdovsi Nematliyə ənası

SONA XANIMIN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

"Muğansutikinti" MMC-nin direktoru Vəqif Qurbanov və cəmiyyətin kollektivi Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı ASC-nin sədri Zaur Mikayılova atası

RAUF MİKAYİLOVUN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Samur Abşeron Kanalının İstismarı İdarəsinin rəisi Zakir Rüstəmov Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Zaur Mikayılova atası

RAUF MİKAYİLOVUN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

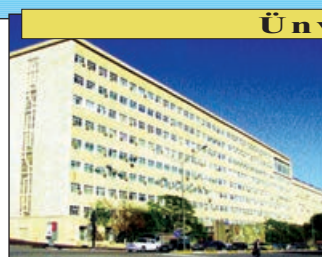
Samur Abşeron Kanalının İstismarı İdarəsinin rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Hidrotexnika və Meliorasiya Elm-İstehsalat Birliyinin baş direktoru

AĞAMİR CƏLAL OĞLU HƏŞİMOVUN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar SADIQOV

Ünvan

AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətbuat küçəsi, 117 mərtəbə, 529-cu məhəllə, IV mərtəbə
e-mail: secretary@azerbaijan-news.az, az.reklam@mail.ru, azerbaijan-news@mail.ru, www.azerbaijan-news.az

Telefonlar

Qəbul otağı - 539-68-71,
Baş redaktor müavini - 538-86-86, 434-63-30, 539-72-39,
Məsul katib - 539-43-23,
Məsul katib müavini - 539-44-91,
Parlament və siyasət şöbəsi - 539-84-41, 539-21-00,
İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55,

Beynəlxalq həyat, idman və informasiya şöbəsi - 432-37-68,
Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60, 539-63-82
İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11,
Fotoilustrasiya şöbəsi - 538-84-73,
Kompüter mərkəzi - 538-20-87,
Mühasibatlıq - 539-59-33

Qeydiyyat nömrəsi 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələndirilib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilmişdir

Rəsmi sənəd və çıxışlarda sənədlərlə bərabər, dərc üçün göndərilən digər yazılarda fikirlər də Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir

Əlyazmalara cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır

Gündəlik qəzet

Tiraj 4965
Sifariş 1603
Qiyməti 40 qəpik